Всесоюзная библиотека имени В. И. Ленина
МОСКВА 19 ул. Маркса Энгельса 14 Всесоюзной библиотеке им. Ленина 1.12 38

Комуністычная партыя (бальшэвікоў) Беларусі

Пролетары ўсіх краін, злучайцеся!

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 87 (5761) | 15 красавіка 1937 г., чацвер | ЦАНА 10 КАП.

СЁННЯ Ў НУМАРЫ:

ПЕРАДАВЫ АРТЫКУЛ — Правільна арганізаваць працу на сяўбе.

СМЕЛА І РАШУЧА РАЗГОРТВАЦЬ БОЛЬШЭВІЦКУЮ САМАКРЫТЫКУ: Р. Фрэлоў — Небальшэвіцкі стыль работы; Р. Додзін — У кіраўніцтве па справах мастацтва.

Праф. А. Альшванг — Людвіг Ван-Бетховен.

Е. Аксельрод — Дыспетчарскую сістэму кіраўніцтва — на прадпрыемствы БССР.

Я. Нехвядовіч — Не даюць працаваць па-стахаnaўску.

І. Зорын — Барысаўская хуткая дапамога.

ЗА РУБЯЖОМ:

Чарговая ўступка Англіі фашысцкім мяцежнікам;

Французскія фашысты ажывілі сваю дзейнасць;

На франтах у Іспаніі;

Дэманстрацыі беспрацоўных у Польшчы.

ПРАВІЛЬНА АРГАНІЗАВАЦЬ ПРАЦУ НА СЯЎБЕ

Не прыходзіцца вельмі многа заводзіць аб тым, што арганізацыя працы адыгрывае выключна велізарнейшую ролю ў правядзенні пасеўнай кампаніі. Ад таго, як арганізавана праца ў калгасах, у брыгадах, як расстаўлены людзі на кожным участку веснавых работ залежыць поспех правядзення веснавой сяўбы. Асноўнае і галоўнейшае на сяўбе — арганізацыя працы калгаснікаў на палявых работах, на сяўбе.

Вельмі многія калгасы паўтараюць мінулагоднія памылкі і сёлета. Трэба прама сказаць, што пытанню арганізацыі працы ў калгасах не надаецца належнага значэння ні з боку праўленняў калгасаў, ні навет з боку часткі кіраўнікоў райземаддзелаў і дырэктараў МТС. [illegible]

Узяць, напрыклад, адзін з буйнейшых калгасаў [illegible] раёна — калгас імя Карла Маркса. [illegible]

[illegible]

Цэнтральны Камітэт КП(б)Б у пастанове сваёй «Аб ходзе сяўбы ў Аршанскім, Капыльскім і Клічаўскім раёнах» запісаў: «Звярнуць асаблівую ўвагу на арганізацыю працы ў калгасах (складанне вытворчых заданняў для брыгад, нормы, расцэнкі і інш.), памятаючы, што правільная арганізацыя працы палявых работ з'яўляецца адным з рашаючых фактараў паспяховага правядзення сяўбы».

Гэтае ўказанне ЦК цалкам і поўнасцю адносіцца да калгасаў усіх раёнаў нашай рэспублікі. [illegible]

Трэба паставіць справу так, каб кожны калгаснік і калгасніца з вечара ведалі, што яны будуць рабіць заўтра. [illegible]

[illegible]

Ліквідуючы на-хаду малейшыя недахопы ў падрыхтоўцы насення і глебы, у рабоце машынатрактарных станцый і т. д., — выключную ўвагу трэба звярнуць на арганізацыю працы ў калгасах, у брыгадах. Не трэба забываць, што поспех сяўбы, поспех барацьбы за высокі ўраджай вырашаюць жывыя людзі—калгаснікі і калгасніцы.

Ні адзін старшыня калгаса, ні адзін брыгадзір не павінен працаваць усляпую. Патрэбен самы дакладны расклад усіх работ, які павінен быць даведзен да кожнага калгасніка і калгасніцы. Што-ж [illegible] махаў, якія выяўлены ў гэты дзень.

Шырока разгарнуць сацыялістычнае спаборніцтва ва ўсіх калгасах, брыгадах. Старшыні і брыгадзіры калгасаў павінны выяўляць лепшых стаханаўцаў пасеўнай і ставіць на агульным сходзе калгаснікаў аб іх заахвочванні. Вясковыя партыйныя арганізацыі павінны ўзначаліць сацыялістычнае спаборніцтва на калгасных палях і з дня ў дзень пашыраць яго.

Веснавая пасеўная кампанія з'яўляецца важнейшай работай у нашай рэспубліцы. Ад таго, як мы арганізуем працу на сяўбе, як мы правядзём сяўбу, залежыць поспех барацьбы за сталінскі ўраджай.

ЛІКВІДАВАЦЬ АДСТАВАННЕ СОЎГАСАЎ ПА СЯЎБЕ

ЗВОДКА АБ ХОДЗЕ ВЕСНАВОЙ СЯЎБЫ

Ў ПРОЦАНТАХ ПА РАЁНАХ БССР НА 10 КРАСАВІКА 1937 ГОДА

НАЗВА РАЁНАЎ	Усяго пасеяна яравых (без траў гадоў мін.)	Усяго пасеяна збож.	З іх: Пшан. ярав.	З іх: Ячменю	З іх: Аўса	Пасеяна шматгадовых траў	Узарана веснаўспашкі га.
Камарынскі	30,1	52,2	93,5	94,4	78,6	18,8	3644
Тураўскі	22,8	41,2	98,7	72,0	56,9	26,8	850
Лоеўскі	21,1	36,4	82,9	73,6	61,4	15,5	3787
Даманавіцкі	20,3	37,1	65,1	36,8	77,7	30,1	2741
Жыткавіцкі	18,7	32,7	79,1	17,2	64,5	17,8	2271
Лельчыцкі	17,8	21,5	70,6	41,1	64,5	47,7	2864
Капаткевіцкі	17,2	31,4	65,9	44,9	63,7	37,7	1160
Брагінскі	17,0	36,2	55,4	57,0	40,9	42,5	2720
Нараўлянскі	16,3	26,9	66,9	49,4	59,7	27,9	3685
Ельскі	16,2	26,5	60,0	23,3	74,8	24,2	3266
Мозырскі	15,2	29,2	49,8	31,5	66,2	19,4	4742
Петрыкаўскі	15,2	27,8	63,3	44,6	59,2	—	1060
Хойніцкі	12,6	25,1	40,5	35,5	24,1	14,3	2630
Парыцкі	11,4	20,1	87,8	10,2	32,2	13,7	4434
Свяцілавіцкі	8,6	16,4	25,4	33,7	24,1	12,9	2075
Чачэрскі	8,3	15,9	31,8	40,0	12,3	37,1	2212
Глускі	7,7	14,1	26,2	15,7	19,3	4,4	3150
Веткаўскі	7,5	17,2	30,2	2,3	15,2	35,7	1208
Грэскі	7,0	14,0	28,3	6,8	19,9	27,3	644
Кармянскі	6,9	13,4	19,6	30,7	4,2	26,6	1486
Рэчыцкі	6,4	17,0	26,5	19,9	15,2	13,9	3574
Журавіцкі	5,8	11,7	20,3	27,8	5,1	29,8	2754
Бялыніцкі	5,7	6,4	8,3	16,1	1,1	6,2	4504
Жлобінскі	5,6	11,3	14.9	16,4	9,8	52,1	3367
Буда-Кашалеўскі	5,5	10,1	12,1	4,2	4,6	28,4	2025
Добрушскі	5,3	9,8	10,7	17,1	13,8	27,6	686
Чашніцкі	5,2	6,3	7,4	1,1	7,1	64,4	4094
Гомельскі	4,1	6,2	5,7	7,0	8,3	34,2	893
Перахоўскі	4,0	7,5	15,1	13,3	6,0	29,4	2322
Чэрыкаўскі	4,0	7,2	4.0	20,7	3,0	25,6	1231
Рагачоўскі	3,8	6,0	6,7	13,6	4,1	22,8	2125
Быхаўскі	3,7	6,9	4,0	14,1	1,8	19,0	3173
Прапойскі	3,3	5,9	12,1	12,6	2,3	16,3	1820
Бабруйскі	3,3	5,0	9.8	1,4	3,6	6,7	2793
Чырвонапольскі	3.1	5,7	0.4	9,8	1,6	32,7	3117
Клімавіцкі	2,9	5,4	7,9	12,7	1,3	49,5	1747
Старадарожскі	2,8	5,0	18,2	1,2	1,0	12,8	504
Старобінскі	2,7	4,2	11.2	—	4,5	6,3	1223
Уваравіцкі	2,6	5,2	6,4	14,8	3,2	11,1	1811
Мсціслаўскі	2,4	4,8	1,3	16,8	2,0	52,6	4390
Слуцкі	2,4	3,3	8,8	—	4.1	9,2	2324
Касцюковіцкі	2,2	4,3	6,8	12,5	0,5	32,5	1272
Чавускі	2,2	3,9	5,5	10,5	0,5	34,0	3804
Дрыбінскі	2,2	3,6	1,4	9,5	1,6	34,4	3671
Любаньскі	2,0	3,2	8,9	0,4	2,3	6,7	1482
Кіраўскі	1,8	3,4	3,1	3,2	1,0	7,7	5469
Бешанковіцкі	1,8	2,8	1,7	0,8	3,6	74,5	2293
Ушацкі	1,7	2,4	0,4	0,1	3,4	76,5	3828
Бярэзінскі	1,5	2,6	2,2	0,6	2,3	0.9	3572
Клічаўскі	1,4	2,7	1,4	3,3	0,1	0,4	1994
Крычаўскі	1,3	2,7	1,5	7,8	1,0	44,0	949
Бягомльскі	1,3	2,2	—	—	0,1	34,3	2349
Хоцімскі	1,2	2,3	—	6,6	1,3	24,6	1706
Сенненскі	1,2	1,9	2,7	1,7	1,5	60,9	1839
Магілеўскі	1,1	1,8	1,6	2,4	0,4	19,6	4063
Асіповіцкі	0,9	1,8	1,2	0,2	0,2	2,4	1358
Уздзенскі	0,9	1,7	2,2	—	1,1	0,9	3132
Шклоўскі	0,9	0,3	0,1	0,4	—	27,5	4115
Лепельскі	0,8	1,4	0,7	0,1	1,4	66,1	2373
Халопеніцкі	0,8	0,9	0,9	0,1	0,3	20,0	3453
Плешчаніцкі	0,8	1,3	0,7	0,1	—	9,1	1461
Аршанскі	0,7	0,5	0,5	0,4	0,6	35,5	2689
Полацкі	0,4	0,9	—	—	0,2	43,4	895
Крупскі	0,4	0,8	1,6	1,4	—	13,9	2838
Копыльскі	0,4	0,8	—	—	1,2	9,0	731
Горацкі	0,4	0,7	0,3	2,7	—	27,0	2936
Талачынскі	0,4	0,4	0,4	0,5	0,4	9,1	2011
Смілавіцкі	0,4	0,2	—	—	—	0,4	441
Гарадоцкі	0,3	0,7	—	0,3	0,3	47,9	967
Багушэўскі	0,3	0,6	0,3	0,4	0,1	37,0	1343
Ветрынскі	0,3	0,6	—	0,3	0,7	41,0	1587
Мехаўскі	0,2	0,5	0.4	0,4	0,1	51,3	864
Дрысенскі	0,2	0,4	—	0,1	0,2	38,8	1443
Дубровенскі	0,2	0,3	—	0,2	0.5	23,4	1773
Пухавіцкі	0,2	0,3	—	—	0,1	4,1	1338
Віцебскі	0,1	0,2	0,4	—	0,3	97,0	1042
Сіроцінскі	0,1	0,2	—	—	0,4	73.9	1134
Лёзнянскі	0,1	0,2	—	0,5	—	60,3	1502
Расонскі	0,1	0,1	—	—	0,3	49,7	876
Дзяржынскі	0,1	0,2	—	—	0,3	13,6	1239
Лагойскі	0,1	0,1	0,2	—	0,2	6,5	1364
Чэрвеньскі	0,1	0,2	0,2	—	0,2	—	1251
Смалявіцкі	0,1	0,1	—	—	—	—	1234
Заслаўскі	—	—	—	—	—	35,3	457
Асвейскі	—	—	—	—	—	20,5	290
Суражскі	—	0,1	—	0,1	0,1	17,5	247
Круглянскі	—	—	—	—	—	5,4	2984
Менскі	—	—	—	—	—	2,7	681
Барысаўскі	—	—	—	—	—	0,9	1535
Чырвонаслабодскі	—	—	—	—	—	—	—
Па БССР	3,7	6,7	9,7	9,8	6,3	28,2	193686
Было на 5/IV—37 г.	0,7	1.4	1,7	1.2	1.9	12.9	72860

УЧОТНА-СТАТЫСТЫЧНЫ АДДЗЕЛ НАРКАМЗЕМА БССР.

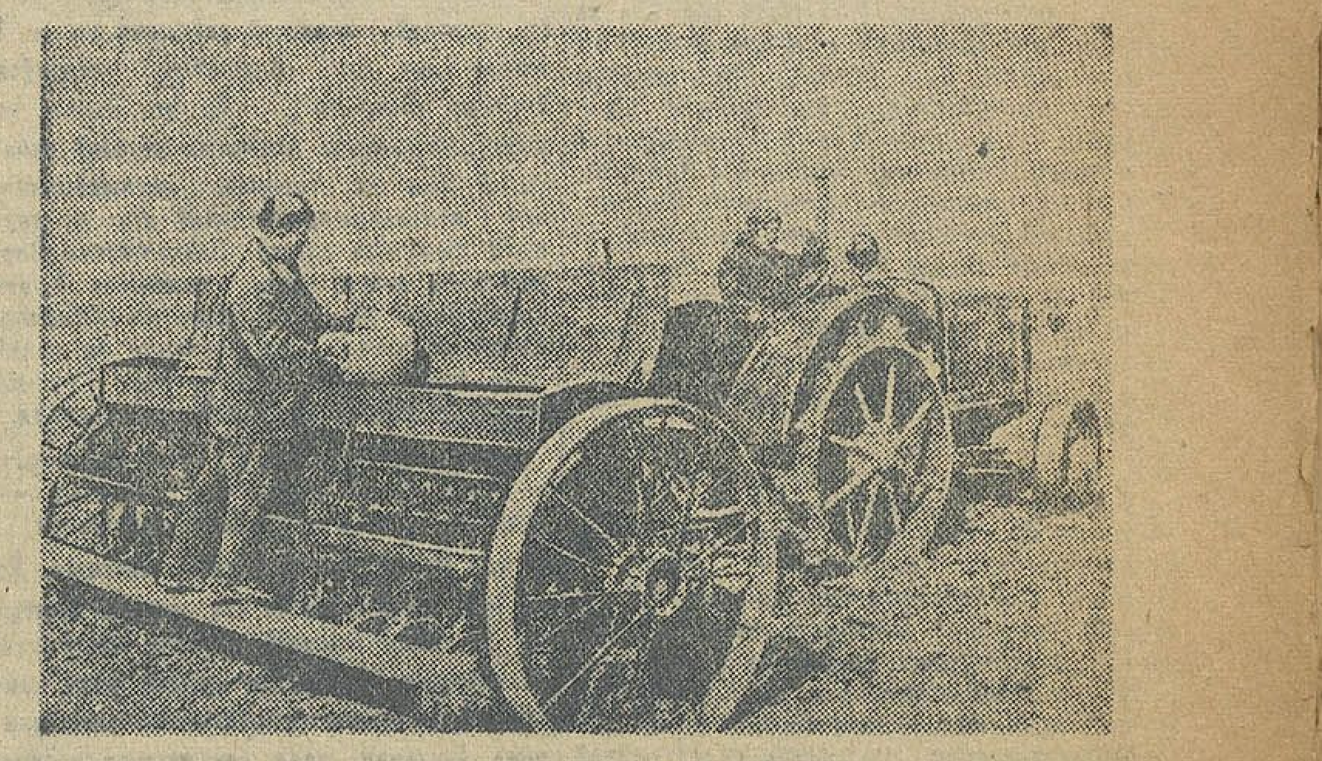

У калгасе «Інтэрнацыянал», Гомельскага раёна, разгарнулася масавая сяўба. Жаночая брыгада трактарыстак, працуючы на двух трактарах, за першыя пяць дзён узарала 68 гектараў і распачала сяўбу аўса. НА ЗДЫМКУ: засыпка насення ў трактарную сеялку. Фото Соркіна (БСФ).

НЕЦЯРПІМАЕ АДСТАВАННЕ

Ва ўчарашнім нумары «Звязды» была змешчана пастанова Соўнаркома БССР аб ходзе падрыхтоўкі і правядзення веснавой пасеўнай кампаніі ў соўгасах. Соўнарком адзначыў зусім нездавальняючую арганізацыю веснавых работ і разгортванне сяўбы па соўгасах сістэмы Наркомсоўгасаў (нарком тав. Турлай).

У цэлым радзе соўгасаў рэспублікі да гэтага часу не падрыхтавана насенне, не закончана вывазка гною і торфу на поле, не закончан рамонт трактароў. Нельга-ж цярпець такога становішча, што ў радзе соўгасаў засыпана насення толькі на 60—70 проц., у той час, як трэба праводзіць масавую сяўбу.

У такіх соўгасах, як Бапэвічы (дырэктар Купрыянаў), імя Блюхера (дырэктар Багдановіч), «Звязда» (дырэктар Апанасенка), «Саколка» (дырэктар Борсаў), «Палелюм» (дырэктар Лавора), «Кастрычнік» (дырэктар Ларыёнаў) горш за ўсё абстаіць справа з падрыхтоўкай і правядзеннем пасеўнай. Тут не падрыхтавана насенне, а план вывазкі гною і торфу фактычна сарваны.

А вазьміце соўгас Астрагляды (дырэктар Канін). Тут ёсць чатыры трактары, хапае конскай цягавай сілы, хапае рабочых. Аднак з разгортваннем сяўбы соўгас не спяшаецца. Дырэктар Канін і аграном Машэўскі мяркуюць расцягнуць сяўбу на 17—20 дзён.

Такія-ж настроі і ў дырэктара соўгаса «Рудакова» — Мельнікава і дырэктара соўгаса «Судкова» — Гузарэвіча. У выніку ў гэтых двух соўгасах палявыя работы фактычна не распачаты.

Усё гэта сведчыць аб тым, што дырэктары большасці соўгасаў недаацанілі важнасці своечасовай падрыхтоўкі і правядзення веснавой пасеўнай кампаніі. Зусім слабая барацьба за высокі ўраджай, за добраякаснае правядзенне сяўбы.

Ні мінуты не цярпіма далей такое адставанне соўгасаў. Неадкладна трэба арганізаваць работу так, каб у кожным соўгасе нашай рэспублікі была зараз-жа разгорнута масавая сяўба. Наркомсоўгасаў павінен арганізаваць аператыўнае кіраўніцтва і кантроль за работай соўгасаў на пасеўнай. Патрэбны канкрэтныя ўказанні, практычная дапамога соўгасам з боку наркамата.

Шырока разгарнуць сацыялістычнае спаборніцтва сярод рабочых соўгасаў за добраякаснае правядзенне веснавой пасеўнай кампаніі, за высокі ўраджай гэтага года. Соўгасы павінны ісці наперадзе па правядзенню сяўбы і ўсіх сельскагаспадарчых работ. Аб гэтым цвёрда павінны памятаць усе дырэктары і рабочыя соўгасаў.

СОЎГАС, ЗАБЫТЫ НАРКАМАТАМ

Соўгас «Астрагляды», Брагінскага раёна, з года ў год дрэнна праводзіць сяўбу, апошнім пачынае і заканчвае веснавыя работы. Урокі мінулых год не ўлічаны і сёлета.

Веснавую сяўбу бягучага года гэты соўгас сустрэў непадрыхтаваным. Рамонт трактароў зацягнуўся. Ніхто не правяраў якасць рамонту, Наркамсоўгасаў не арганізаваў прыёмкі. Не паспелі выйсці ў поле, як адзін трактар стаў на паўторны рамонт. Прычэпны інвентар, асабліва сеялкі таксама няспраўныя. Адна сеялка яшчэ зараз стаіць неадрамантаванай. Плугі і бароны толькі прагледжаны.

На поле патрэбна было вывезці 2730 тон гною, а вывезена не больш 1000 тон. Мінеральныя ўгнаенні ў колькасці 33 тон яшчэ ляжаць на станцыі. Мясцовае ўгнаенне таксама не загатоўлена.

Глеба ўжо добра прасохла, патрэбна было выходзіць на поле, а дырэктар соўгаса Канін і аграном Машэўскі заняліся разважаннямі аб тым, што яшчэ рана сеяць. Да 7 красавіка не выходзілі ў поле. Трактары і коні стаялі без работы.

Упушчаны час не наверстаны і зараз. За 4 дні работы на полі падрыхтавана толькі 32 гектары глебы і засеяна 11 гектараў. А трэба ўсяго засеяць 306 гектараў. Канін і Машэўскі мяркуюць засеяць гэту плошчу не раней 1 мая, расцягнуўшы тэрмін сяўбы ранніх зернавых на 17—20 дзён.

На самой-жа справе тут ёсць усе магчымасці правесці сяўбу ў сціслыя тэрміны. Соўгас мае 4 трактары «ХТЗ», дастаткова цягавай сілы. Бяда толькі, што работа на сяўбе не арганізавана. Трактары больш прастойваюць, чым працуюць. Коні на сяўбе не скарыстоўваюцца.

Ёсць у соўгасе 3 сеялкі, але першыя гектары засеяны ўручную. Радковая сяўба ігнаруецца. Таксама парушаецца агратэхніка апрацоўкі глебы. Ворыва праводзіцца па непрабаранаваным зябліве, хаця глеба цяжкая. Зернавыя сеюцца па няўгноенай глебе.

У першыя дні сяўбы няма ні тэмпаў, ні якасці. Рабочыя соўгаса не мабілізаваны на паспяховае правядзенне веснавых работ, на барацьбу за высокі ўраджай. Сярод рабочых не разгорнута масавая работа, адсутнічае стаханаўскі рух і сацыялістычнае спаборніцтва. У выніку гэтага пала дысцыпліна. Для рабочых не створаны патрэбныя бытавыя ўмовы. У інтэрнатах і кватэрах брудна і няўтульна. Рабочы камітэт (старшыня Міхаленка) не праводзіць масавай работы.

Соўгас апынуўся ў вялікім прарыве. Раённыя арганізацыі не прынялі ніякіх мер. Сакратар РК КП(б)Б т. Сердзюкоў і старшыня РВК тав. Баброў безрэзультатна ўгаворваюць Каніна сеяць, а апошні і слухаць не хоча.

Наркамсоўгасаў БССР і ў прыватнасці яго мяса-малочнае кіраўніцтва (начальнік тав. Лашкевіч) не звяртаюць увагі на адстаючы соўгас. З наркамата ніхто сюды ніколі не заязджае і ходам сяўбы ведаюць толькі па зводках.

Такое становішча не толькі з соўгасам «Астрагляды». У суседнім Хойніцкім раёне ёсць яшчэ два адстаючых соўгасы «Рудакова» (дырэктар Мельнікаў) і «Судкова» (дырэктар Гузарэвіч). У гэтых соўгасах таксама зрываецца сяўба, фактычна не разгорнуты палявыя работы. Наркамсоўгасаў БССР (тав. Турлай), як відаць, забыўся аб гэтых адстаючых соўгасах, не кіруе і не дапамагае ім у сяўбе.

А. ЛЯСНЫ.

Тармозяць работу стаханаўскай брыгады

Брыгадзір-стаханавец трактарнай брыгады Хоцімскай МТС Аскар Чэчык у гэтым годзе абавязаўся даць сваёй брыгадай на трактар «ЧТЗ» не менш 3000 гектараў, а на «ХТЗ» — 1500 гектараў.

Для таго, каб з поспехам выканаць сваё абавязацельства, тав. Чэчык рашыў выехаць на трактарах «ЧТЗ» у поле на 10 дзён раней другіх брыгад. Ён меркаваў расставіць сілы так, каб з першых-жа дзён паказаць сапраўды стаханаўскія метады работы.

Але ўсе планы Чэчыка праваліліся. Яго трактары (2 «ЧТЗ» і адзін «ХТЗ») яшчэ не працуюць на полі. Між тым другія трактарныя брыгады ўжо ўзаралі дзесяткі гектараў.

Усё гэта атрымалася з-за бюракратычных бяздушных адносін да стаханаўскай брыгады дырэктара МТС Шылейка. Па загаду Шылейкі ў брыгаду Чэчыка стаханаўцу Чубакову былі даны неадрамантаваныя прычэпы. Таксама неадрамантаваны прычэпны інвентар да трактароў «ЧТЗ» № 44 і «ХТЗ». Такім чынам сарван своечасовы выезд у поле стаханаўскай брыгады.

Трактар «ХТЗ», які прызначан у брыгаду Чэчыка, адрамантаваны недастаткова. Тав. Чэчык адмаўляецца браць няспраўны трактар.

Такое становішча не толькі ў брыгадзе Чэчыка. Новаарганізаваная жаночая трактарная брыгада таксама ў поле не выехала. Брыгадзір Храмянкова штодзень ходзіць за Шылейкам, каб ён даў загад майстэрні адрамантаваць прычэпны інвентар і забяспечыць новыя трактары шпорамі.

Райвыканком і райком партыі да гэтай агіднай справы, якая творыцца ў Хоцімскай МТС, адносяцца абыякава. Ніхто не ўказаў дырэктару МТС Шылейка на яго бяздушныя адносіны да стаханаўцаў, не прыцягнуў яго да адказнасці, як галоўнага віноўніка зрыву своечасовай работы брыгады тав. Чэчыка.

В. КУЛЯШОЎСКІ.

МІТУСНЯ НА КАЛГАСНЫМ ДВАРЫ

Пяты дзень як калгас «Усход» Туркаўскага сельсовета, Бабруйскага раёна, вядзе палявыя работы. Надвор'е вельмі спрыяючае, глеба хутка прасыхае. Дарага літаральна кожная мінута. Аднак у нашым калгасе гэта зусім не адчуваецца. З раніцы на калгасным двары пачынаецца бясконцая мітусня. Калгаснікі ходзяць без справы, не ведаючы што рабіць. Многія зусім не выходзяць на работу.

Брыгадзір другой брыгады Бабкоў бегае, мітусіцца і беспапаможна разводзіць рукамі.

Старшыня калгаса Шаўчук і другія члены праўлення сяўбой не кіруюць.

БАБКОЎ.

Ігнаруюць радковую сяўбу

У часе веснавой сяўбы мінулага года многія калгасы Крычаўскага раёна сеялі непратручаным насеннем, ігнаравалі радковую сяўбу. У гэтым годзе праводзяць леташнюю практыку, паўтараюць тыя-ж самыя памылкі.

Цёплае надвор'е спрыяе разгортванню палявых работ у калгасах Крычаўскага раёна. Засеяна ўжо 1264 гектары канюшыны, узарана 358 гектараў, забаранавана зябліва 208 гектараў, пераворана 127 гектараў.

Масавыя палявыя работы разгарнулі ў калгасах «Май», «Пролетарская перамога», «Чырвоны сцяг», «Чырвоная Буда» і ў іншых калгасах Міхееўскага сельсовета. У калгасе «Чырвоны сцяг» пасеяна 6 гектараў пшаніцы, 5 гектараў ячменю.

Але ўсюды сяўба праводзіцца ўручную і непратручаным насеннем. Атрымалася гэта таму, што ў калгасах Міхеевіцкага сельсовета няма барацьбы за ўраджай. Ні сельсовет, ні пярвічная партыйная арганізацыя не разгарнулі масавай работы ў калгасах, не прапрацавалі адозву ўдзельнікаў усебеларускай нарады стаханаўцаў сельскай гаспадаркі, нават не абмеркавалі пастанову ЦК і СНК «Аб ходзе падрыхтоўкі да веснавой сяўбы». Комуністы і сам парторг Карнееў зусім мала бываюць у калгасах і не вядуць палітмасавай работы сярод калгаснікаў. Няма клопатаў аб ураджаі і ў райземаддзеле.

КАЗІМІРАЎ.

Пленум Маскоўскага абласнога камітэта ВКП(б)

13 красавіка адбыўся пленум маскоўскага абласнога камітэта ВКП(б).

Пленум устанавіў нормы прадстаўніцтва, тэрмін склікання і парадак дня маскоўскай абласной партыйнай канферэнцыі.

Пленум абмеркаваў таксама пытанне аб прыёме новых членаў у ВКП(б) у пушкінскай і шацкай раённых арганізацыях ВКП(б). У свой час было вынесена рашэнне пленума МК ВКП(б) аб забароне прыёму ў партыю ў арганізацыях гэтых раёнаў у сувязі са слабай пастаноўкай у іх партыйна-масавай работы. Улічваючы паляпшэнне партыйна-масавай работы ў гэтых раёнах, пленум МК ВКП(б) дазволіў пушкінскай і шацкай арганізацыям ВКП(б) аднавіць прыём новых членаў ВКП(б).

Пленум МК ВКП(б) выбраў сакратаром і членам бюро МК ВКП(б) тав. Шчучкіна Н. І.

Пленум Маскоўскага гаркома ВКП(б)

13 красавіка адбыўся пленум маскоўскага гарадскога камітэта ВКП(б). Пленум абмеркаваў пытанне аб скліканні гарадской канферэнцыі ВКП(б) і зацвердзіў нормы прадстаўніцтва, тэрмін склікання і парадак дня канферэнцыі.

Пленум выбраў сакратаром і членам бюро МГК ВКП(б) т. Багамолава А. Н.

Стралковая спартакіяда народаў СССР

МАСКВА, 14 красавіка (БЕЛТА). Цэнтральны камітэт ВЛКСМ, Цэнтральны совет Асоавіяхіма і Ўсесаюзны камітэт па справах фізкультуры і спорту ў азнаменаванне 20-годдзя Вялікай Пролетарскай Рэволюцыі прынялі рашэнне правесці стралковую спартакіяду народаў Савецкага Саюза.

У спартакіядзе, якая пачнецца 25 ліпеня на палігоне цэнтральнага стралковага клуба імя С. С. Каменева (пад Масквой) будуць прымаць удзел каманды па 10 лепшых стралкоў ад кожнай саюзнай рэспублікі і аўтаномнай вобласці. У спартакіядзе прымуць таксама ўдзел лепшыя майстры стралковага спорту.

СМЕЛА І РАШУЧА РАЗГОРТВАЦЬ БОЛЬШЭВІЦКУЮ САМАКРЫТЫКУ

НЕБОЛЬШЭВІЦКІ СТЫЛЬ РАБОТЫ

Сакратар парткома пярвічнай партарганізацыі Мозырскага акрвыканкома т. Патапенка ў сваім двухгадзінным справаздачным дакладзе старанна пералічваў усе недахопы партыйнай работы, указваў на адсутнасць у арганізацыі вострай крытыкі і самакрытыкі, але сам нікога не крытыкаваў. Усе недахопы работы ён прыпісваў партарганізацыі ў цэлым, канкрэтных-жа віноўнікаў не называў. Не было ў дакладзе і самакрытыкі. Яна была зведзена да таго, што Патапенка «поўную частку віны» ўсклаў на партком. Канстатуючы факт прытуплення большэвіцкай пільнасці, які выразіўся ў несвоечасовым выкрыцці трацкістаў Гінзбурга і Лянскага, нацдэма Рамановіча і антысеміта Маргула, сакратар парткома ні слова не сказаў аб прычынах гэтага прытуплення. Ён умаўчаў аб наяўнасці ў арганізацыі апартуністычнай добрадушнасці, правадырства, сямейственасці, падхалімства і ўгодніцтва, а таксама грубага заціску крытыкі і самакрытыкі.

Усё гэта і шмат чаго іншага было ўскрыта ў спрэчках па дакладу. Радавыя комуністы, хаця і з аглядкай, але ўсё-ж крытыкавалі «правадыра» Дубіну — старшыню акрвыканкома. Гаворачы аб гэтым палітычна блізарукім чалавеку, грубым зажымшчыку крытыкі і парушальніку совецкай дэмакратыі, тыя, хто выступаў, прыводзілі важкія факты. Дубіна панапляваельску адносіцца да партыйнай работы. З'яўляючыся членам парткома, ён наведваў паседжанні яго тады, калі яму хацелася. На партыйныя сходы таксама не з'яўляўся. Нярэдкімі былі выпадкі, калі гэты вяльможа мяняў партыйныя сходы на паляванне.

Комуністы, у тым ліку і члены парткома, праходзілі міма гэтых, па сутнасці антыпартыйных, адносін Дубіны да выканання прамых абавязкаў члена партыі. Адны маўчалі, таму што баяліся крытыкаваць грознае начальства, другія жадалі жыць у дружбе з начальствам, а трэція надхалімнічалі і ўгоднічалі начальству.

Па гэтых-жа прычынах ніхто не выступаў супроць грубага парушэння Дубінай совецкай дэмакратыі на паседжаннях прэзідыума акрвыканкома. Як правіла, усе пастановы прэзідыума прымаліся без абмеркавання і галасавання. Таго, хто адважваўся пярэчыць Дубіне, ён адразу абрываў і грозна крычаў: «Хто са мной не згодзен, той працаваць у акрвыканкоме не можа». Але гэтага мала. Аб многіх «пастановах» члены прэзідыума даведваліся толькі з акруговай газеты. Дубіна «выпрацоўваў», «прынімаў» іх асабіста са сваім тэхнічным сакратаром Мухай.

Комуніст Аронаў расказваў у сваім выступленні, як т. Дубіна падзяляў загадчыкаў аддзелаў акрвыканкома па рангах. Адны былі сынкі, другія — пасынкі. Загадчыка фінансавага аддзела Варшаўскага ён усхваляў і заклікаў раўняцца па ім. І толькі таму, што Варшаўскі стараўся ўгадзіць начальству. Ён не толькі не выступаў супроць парочных метадаў работы Дубіны, як старшыні акрвыканкома, але і неаднаразова ўсхваляў яго, як лепшага кіраўніка акругі. Падхалімства Варшаўскага вельмі ярка выявілася ў яго выступленні на справаздачна-выбарчым сходзе. У мэтах маскіравання ён пачаў было крытыкаваць Дубіну, але тут-жа прасіў у Антона Васільевіча прабачэння.

— Вы не гневайцеся, Антон Васільевіч, — гаварыў ён далікатным голасам, — крытыка вашых недахопаў правільная.

Але Варшаўскі не толькі падхалім. Ён да таго яшчэ і грубы зажымшчык крытыкі. Аб гэтым гаварыў у сваім выступленні комуніст Гузман. Ён прывёў факт помсты Варшаўскага супрацоўніцы акрвыканкома Фрыдман, якая адважылася крытыкаваць яго ў вуснай газеце.

На сходзе высветлілася, што паміж кіруючымі работнікамі акрвыканкома — комуністамі Дубінай, Нейштатам і іншымі ўжо доўгі час існуюць беспрынцыпныя спрэчкі склочнага характару, якія даходзяць да поркання ў «бруднай бялізне». Гэта не магло не адбіцца на партыйнай і совецкай рабоце. Замест вырашэння пытанняў партыйнага жыцця, партком і нават партыйныя сходы займаліся разглядам беспрынцыпных звадак, якія не знішчаны яшчэ і зараз. Выступленне т. Дубіны ў спрэчках па дакладу сакратара парткома, пабудаванае выключна на беспрынцыпных звадках, адцягнула яго ўвагу ад таго, каб па-большэвіцку прызнаць свае памылкі, выправіць іх. Ён накідваўся на ўсіх, хто адважваўся крытыкаваць яго высокавяльможную персону. Гэтым самым Дубіна паказаў, што ён нічога не зразумеў у рашэннях Пленума ЦК ВКП(б) аб перабудове партыйнай работы. Беспрынцыпныя звадкі адцягнулі яго ўвагу ад пытанняў партыйнага жыцця, ён непрыкметна для сябе, скаціўся на шлях абывацельшчыны.

Р. ФРАЛОЎ.

Рабочыя Брагінскага прамысловага камбіната за вывучэннем даклада таварыша Сталіна на Пленуме ЦК ВКП(б). Фота Я. Цацуйка (БОФ).

У КІРАЎНІЦТВЕ ПА СПРАВАХ МАСТАЦТВА

Чатыры дні праходзіў справаздачна-выбарчы сход пярвічнай партарганізацыі Кіраўніцтва па справах мастацтва пры СНК БССР. У арганізацыі 10 членаў партыі. Рэгламент быў неабмежаваны. Кожны з выступаючых гаварыў, колькі хацеў. І не гледзячы на гэта, [illegible] таварышы [illegible] ных [illegible] зацъ, [illegible] былі [illegible] на, [illegible] і інш.

Між тым, усе павінны былі выкрыць прычыны [illegible] недахопаў [illegible] ён па[illegible] арган[illegible] ніцтва [illegible]

У [illegible] раў [illegible] Кіраўніцтва т. Пасюкевіч [illegible]

Вядома, [illegible] выявілі [illegible] у справах мастацтва, [illegible] эстраду [illegible] архітэктуры [illegible] час [illegible] у справе [illegible] стаў, [illegible] таксама [illegible]

[illegible] Кіраўніцтва па справах мастацтва [illegible] Пасюкевіч [illegible]

— [illegible] Кіраўніцтва, — заявіў [illegible] у партыйны апарат, [illegible] камуністы [illegible]

[illegible]

Партыйны сход павінен [illegible] работу [illegible]

Р. ДОДЗІН.

НА СХОДЗЕ ГЛУСКАЙ РАЙПАРТАРГАНІЗАЦЫІ

14 красавіка, у 4 гадзіны дня, пачаў сваю работу сход [illegible] партарганізацыі. Сакратар райкома тав. Краўчанка ў сваім дакладзе [illegible] недахопаў у рабоце райкома і іншых [illegible].

Распачаліся спрэчкі. [illegible] старшыні РВК тав. Фейгін [illegible]

— [illegible] і членаў прэзідыума, — гаворыць ён,— тав. Фейгін пасля гэтага мне сказаў: «якое ты права маеш крытыкаваць членаў прэзідыума РВК»?

Тав. Пракопенка гаворыць, што масавая работа ў советах наладжана вельмі слаба. Раённыя работнікі — рэдкія госці ў советах і калгасах. Тав. Руднікі (загадчык райза) зусім дрэнна кіруе работай калгасаў. Дырэктар МТС тав. Казлоў працуе вельмі дрэнна, трактары яшчэ не адрамантаваны, стаханаўскі рух сярод трактарыстаў разгорнут слаба. Больш таго, [illegible]

Тав. Дробаў [illegible]

У партыйнай арганізацыі налічваецца 157 членаў і кандыдатаў партыі. На сходзе-ж прысутнічае толькі 134. Адсутнічае па невядомых прычынах 23 таварышы.

Крытыка недахопаў у рабоце райкома праходзіць зусім на нізкім узроўні. Комуністы яшчэ не гавораць поўным голасам аб недахопах у рабоце райкома па разгортванню палітычна-выхаваўчай і агітацыйна-масавай работы ў партарганізацыі і сярод беспартыйных мас.

А. ЛЕВІН.

НЕДАПУШЧАЛЬНАЯ БЕСКЛАПОТНАСЦЬ

Неаднаразова ЦК ВКП(б) папярэджваў партарганізацыі і кожнага комуніста аб парадку і выключнай адказнасці па захаванню партдакументаў. У пісьме ЦК ВКП(б) «Аб арганізацыі выбараў парторганаў» у пункце 13 запісана: «Усе матэрыялы закрытага (тайнага) галасавання (спісы кандыдатур, пісьмовыя заявы, падлікі галасавання і т. д.) павінны захоўвацца ў партыйных органах на правах сакрэтных дакументаў». Аднак у Дрысенскім раёне і да гэтага часу ёсць выпадкі бесклапотнасці і антыпартыйных адносін да захавання партдакументаў. Тым больш злачынны такія адносіны, калі гэта датычыць партарганізацый і комуністаў, якія знаходзяцца на самай мяжы.

Вось некалькі фактаў: калі я быў у Боркавіцкім сельсовеце і з'явіўся к парторгу Грэчко (ён-жа начальнік Учдора 719), я папрасіў паказаць мне партдакументы, у прыватнасці звязаныя з выбарамі. Апошні, здаволіўшыся тым, што я назваў сябе, не спытаўшы і не праверыўшы маіх дакументаў, дапусціў да прагляду ўсіх партдакументаў пярвічнай партарганізацыі. Інструктар РК т. Шыбалка ўсе партдакументы па выбарах у пярвічнай партарганізацыі Галубаўскага сельсовета (пратаколы, выбарчыя спісы і інш.) склаў у партфель, прывёз у РК і паклаў у шуфляду свайго стала, дзе іх і знайшоў выконваючы абавязкі сакратара РК т. Шынкевіч.

Былы парторг пярвічнай партарганізацыі Дрысенскага раёна, член партыі з 1919 года Канавальчук, у скрынку, зробленую для сакрэтных дакументаў, насыпаў цвікоў (выбраўшы адтуль паперы), заяўляючы, што цвікі—вельмі каштоўная рэч, і іх могуць парасцягваць.

Ён-жа згубіў некаторыя пратаколы. Бясспрэчна, што ўсё гэта — вынік страты палітычнай пільнасці, гэта сведчыць, што рад комуністаў па-абывацельску адносіцца да захавання партыйных дакументаў.

РК КП(б)Б павінен зрабіць адсюль сур'ёзныя вывады.

Інструктар ЦК КП(б)Б Вл. КУДРАЕЎ.

Памёр пісьменнік Ільля Ільф

Ільля Арнольдавіч Ільф памёр 13 красавіка ў 22 гадзіны 35 мінут ад вострай успышкі туберкулёза лёгкіх, выклікаўшай з'явы параліча сардэчнай дзейнасці і ацёк лёгкіх.

***

Ільля Арнольдавіч Ільф нарадзіўся ў 1897 годзе ў Одэсе. Літаратурай ён пачаў займацца ў 1918 г.

Сатырычныя раманы «Двенадцать стульев» і «Золотой теленок», напісаныя ім сумесна з Еўгеніем Петровым, зрабілі імя Ільфа шырока вядомым. Гэтыя раманы вышлі ў некалькіх выданнях, перакладзены на замежныя мовы.

Разам з Еўгеніем Петровым І. Ільф зрабіў паездку ў Злучаныя Штаты Амерыкі і напісаў яркія захапляючыя нарысы аб гэтай краіне —«Одноэтажная Америка».

І. Ільф вядомы чытачам і як таленавіты фельетаніст. Яшчэ зусім нядаўна, у сакавіку, у «Правде» з'явіўся напісаны ім і Еўгеніем Петровым фельетон «Часы и люди».

Да апошніх дзён свайго жыцця І. Ільф не спыняў актыўнай грамадскай работы. Хвароба перашкодзіла яму прыняць асабісты ўдзел у апошнім агульнамаскоўскім сходзе пісьменнікаў, які адбыўся ў красавіку. Але разам з Еўгеніем Петровым ён прадыктаваў прамову, якую Пятроў ад імя свайго і Ільфа сказаў на гэтым сходзе.

У асобе І. А. Ільфа краіна страціла аднаго з лепшых совецкіх пісьменнікаў-сатырыкаў.

ЯШЧЭ РАЗ АБ РАБОЦЕ СУВЯЗІ

(Па пісьмах працоўных)

За апошні час у «Звязду» паступаюць дзесяткі пісем працоўных, у якіх яны скардзяцца на дрэнную і недапушчальную работу органаў сувязі.

Гэтымі днямі рэдакцыя атрымала пісьмо ад т. Сасіновіча, які піша, што 14 ліпеня 1936 г. з азерскага паштовага аддзялення, Дзержынскага раёна ён паслаў 35 рублёў у Бабруйск свайму брату. З таго часу прайшло больш паўгода. Але яго брат чамусьці гэтых грошай і сёння не атрымаў. Тав. Сасіновіч высвятляў прычыны затрымкі грошай на азерскай пошце, там яму заявілі: «Вашы грошы пераслалі праз Фаніпальскае паштовае аддзяленне, куды Вы звяртайцеся». А там гавораць: «Вашы грошы да нас не паступалі». Гр-ка Паўліц Анна з Бабоўскага сельсовета, Жлобінскага раёна, скардзіцца, што яна на працягу 1936 года здала на жлобінскую пошту па квітанцыях №№ 11, 118, 218, 591 і 1024 пяць пасылак на агульную суму 750 рублёў. Усе пяць пасылак не былі дастаўлены адрасату. Калі гр-ка Паўліц звярнулася на пошту з запытаннем па гэтаму поваду, ёй адказалі: «Пасылкі прапалі, а грошы вам павінны быць звернуты». Аднак грошы яна не атрымала і да гэтага часу. Работнікі жлобінскай пошты не звяртаюць увагі на яе скаргі. Больш таго, яны здзекуюцца над ёю, кажучы: «Можа ты, старая, атрымала грошы і маўчыш».

Тав. Латышоў Н. Я. з Горацкага раёна ў сваім пісьме расказвае нам:

— Загадчыкам Ліхачоўскага паштовага аддзялення Горацкага раёна працуе нехта Раманаў А. Пісьмы на яго віне часта прападаюць, ці зусім затрымліваюцца, на некалькі месяцаў. Да наведвальнікаў ён адносіцца груба і па-бюракратычнаму.

Сталінская Канстытуцыя гарантуе грамадзянам Совецкага Саюза тайну перапіскі. 128 артыкул Канстытуцыі гаворыць: «...тайна перапіскі ахоўваецца законам». Але злачынныя элементы, якія пралезлі ў апарат сувязі, прабуюць скарыстаць сваё службовае становішча для сваіх гнусных і брудных мэт. Аб гэтым нам сігналізуе селькор — калгаснік з Чырвонапольскага раёна тав. Волкаў.

«У нашым раёне, — піша ён, — вельмі дрэнна працуе паштовая сувязь. Самавольнае ўскрыццё пісем працоўных, асабліва пісем селькораў, увайшло ў сістэму некаторых паштовых аддзяленняў. Я пісаў у «Звязду» аб фактах парушэння совецкіх законаў, аб раскраданні соцыялістычнай уласнасці і т. д. Гэта не спадабаецца нашаму старшыні калгаса «Герой працы». На дапамогу яму ідзе пісьманосец Нова-Ельнянскага сельсовета Кавалёў, які сістэматычна ўскрывае мае пісьмы, прачытвае іх і сам паказвае старшыні калгаса, які на мяне потым арганізоўвае траўлю і ганенне».

Фактаў агіднай работы органаў сувязі можна было-б прывесці безліч. Але і гэтыя гавораць, што кіраўніцтва сувязі БССР не перабудавала сваю работу па-новаму. Тут яшчэ працуюць па-ранейшаму, па-старынцы.

АСТРОЎСКІ.

МОЛАДЗЬ ІДЗЕ Ў ВАЕННЫЯ ВУЧЫЛІШЧЫ

Моладзь БССР з вялікай ахвотай ідзе ў ваенныя вучылішчы РСЧА. У райваенкаматы паступіла ўжо звыш 350 заяў аб жаданні паступіць у ваенныя вучылішчы. Штодзённа ў райваенкаматы прыходзяць маладыя рабочыя, калгаснікі, студэнты, вучні дзесятых класаў, каб азнаёміцца з правіламі прыёму ў ваенныя вучылішчы.

У сваіх заявах маладыя совецкія патрыёты, якія жадаюць прысвяціць сваё жыццё ваеннай прафесіі, выказваюць сваю адданасць радзіме і гатоўнасць абараняць недатыкальнасць яе рубяжоў ад пасяганняў ворагаў.

НА УСЕБЕЛАРУСКАЙ НАРАДЗЕ ПА ГІМНАСТЫЦЫ

13 красавіка ў менскім Доме вучоных адкрылася першая ўсебеларуская нарада па гімнастыцы, на якой прысутнічае больш 100 гімнастаў, педагогаў і інструктароў па гімнастыцы ўсіх гарадоў БССР. Удзельнікі нарады заслухалі даклад загадчыка навукова-метадычнага габінета навукова-даследчага інстытута фізкультуры Масквы тав. Новікава на тэму: «Гімнастыка — магутны сродак фізічнай культуры ў СССР». Прадстаўнікі добраахвотных фізкультурных таварыстваў, навучальных устаноў і школ расказалі аб становішчы работы па гімнастыцы на месцах.

Учора разгарнуліся спрэчкі. Аднак неабходна адзначыць, што яны працякаюць у вельмі нездаровай і неспрыяючай абстаноўцы. Асобныя кіраўнікі таварыстваў і гарадскіх арганізацый прабуюць задзёўкаць крытыку недахопаў іх работы. Прадстаўнік таварыства «Дынама» тав. Корзун нават адважыўся перарваць выступленне тав. Струміла (Гомель) пагрозамі. Закранутыя крытыкай з месца перарывалі прамоўцаў непатрэбнымі рэплікамі і абвінавачваннямі.

Беларускі камітэт па справах фізкультуры і спорту, які праводзіць нараду, не накіраваў яе работу на правільны шлях.

Сёння нарада заслухае рад метадычных дакладаў па гімнастыцы, якія зробяць супрацоўнікі Ленінградскага і Украінскага інстытутаў фізкультуры. Нарада таксама абмяркуе праграму ўсенароднага гімнастычнага свята ў БССР.

І. ЦЫВЕС.

Праф. А. АЛЬШВАНГ

ЛЮДВІГ ВАН-БЕТХОВЕН

Найвялікшы сусветны кампазітар новага часу Людвіг ван-Бетховен нарадзіўся ў снежні 1770 года ў нямецкім прырэйнскім горадзе Боне ў беднай сям'і прыдворнага спевака. Становішча служачых музыкантаў—немцаў у раздробленай поўфеадальнай жабрацкай Германіі XVIII стагоддзя было бядотнае. Адданыя на самавольства таго або іншага ўладальнага князя, вымушаныя працаваць, каб дагадзіць маленькаму або вялікаму дэспату, аплачваемыя па-жабрацкаму, нямецкія музыканты марнелі. Характэрны водгук Фрыдрыха Вялікага аб нямецкіх спявачках: «Я з большым задавальненнем слухаю іржанне сваёй кабылы». Айчынных нямецкіх музыкантаў пабівала канкурэнцыя імпартных італьянскіх віртуозаў і спевакоў. Нават геніяльны Моцарт (1756 — 1791) доўгія гады быў вымушан дабівацца пастаяннай пасады.

З 12 да 22 год Бетховен служыў музыкантам у княжаскай капэле ў нацыянальным тэатры горада Бона, граючы дасканала на некалькіх інструментах (арган, клавесін або фартэпіяна, скрыпка, альт, флейта). Яшчэ з дзяцінства Бетховен праславіўся палкімі імправізацыямі. Яго юнацкія творы для розных інструментаў і ансамбляў (сумесная ігра на некалькіх інструментах), для спеваў і для аркестра з хорам выяўляюць імкненне да гераічнага, глыбока выразнага рэвалюцыйнага мастацтва. Праўда, некаторыя юнацкія творы Бетховена яшчэ вытрыманы ў духу Гайдна. Але гэта і не дзіўна, паколькі Бетховен ў маладосці быў вучнем Моцарта і Гайдна.

Агульная асвета Бетховена абмежавалася ніжэйшай школай. Але выключная цікаўнасць штурхала кампазітара да заўсёднай самаадукацыі. Яшчэ ў юнацтве ён чытаў Гомера, Плутарха, Шэкспіра, Гердэра, Лесінга, Гетэ, Клапштока і іншых. Восенню 1789 года ён праслухаў поўгадовы курс філасофскага факультэта Бонскага універсітэта. Французская буржуазная рэволюцыя, якая выбухнула ў 1789 годзе і сцёрла з твару зямлі дваранскія прывілеі ва Францыі, выклікала на першых парах захапленне пераважнай большасці нямецкай буржуазнай інтэлігенцыі. Бетховен на ўсё жыццё захаваў нянавісць да дэспатызма, бязмежную веру ў чалавечую асобу і патрабаванне грамадскай і асабістай свабоды. Усё гэта было прадыктавана рэволюцыяй, сапраўдным параджэннем якой з'яўляецца творчасць Бетховена.

У 1792 годзе ва ўзросце 22 год Бетховен назаўсёды пакінуў сваю рэйнскую радзіму і пасяліўся ў імперскай сталіцы Вене, дзе і пражыў да самай смерці (1827 год). Вена з яе 200.000 жыхарамі, з яе палацамі, бібліятэкамі, музеямі, з яе багацейшай спадчыннай арыстакратыяй, з яе шматлікімі тэатрамі і забавамі была па таму часу сусветным музыкальным цэнтрам. Тут, у салонах дваранства (Эстэргазі, Ліхноўскі, Лабковіц, Разумоўскі), развівалася інструментальная творчасць; выконваліся сімфоніі, квартэты, санаты, аказвалася заступніцтва кампазітарам, піяністам, скрыпачам, віялянчэлістам. Бетховен амаль адразу па прыездзе набыў славу першага ў Вене піяніста і імправізатара. Што датычыць яго твораў, то яны спачатку толькі з цяжкасцямі прабівалі сабе дарогу. Новы рэволюцыйны дух, гераічныя вобразы, глыбокія пачуцці, выражаныя ўжо ў першых венскіх творах Бетховена (першыя фортэпіянныя санаты, квартэты і інш. ансамблі), у многім не былі зразуметы публікай, якая складала музыкальную грамадскую думку таго часу. Наадварот, тыя творы, дзе Бетховен больш прытрымліваўся ўстаноўленых узораў (напрыклад, сентэт), выклікалі захапленне слухачоў.

Артыстычнае жыццё маладога Бетховена, поўнае шумных трыумфаў, нястомнай творчай работы, складае самую шчаслівую, але, на жаль, кароткачасовую паласу дзейнасці кампазітара. Насоўваюцца злавесныя хмары: з 26 — 28-гадовага ўзросту Бетховен пачынае глохнуць, — мабыць, на глебе крайняй мазгавойператомленасці. Глухата прагрэсіруе, шум у вушах становіцца невыносным, кампазітар не чуе верхніх гукаў інструментаў. Даведзены да поўнага роспачу, Бетховен на 32 годзе жыцця рашае пакончыць з сабой. Але мінутная слабасць праходзіць, магутны мастацкі геній перамагае. Пасля 1802 года Бетховен піша свае найбольш гераічныя, рэволюцыйныя па духу творы. Сярод іх выдаючаеся месца займае вядомая «Гераічная» сімфонія з жалобным маршам. «Гераічная» сімфонія—гэта цэлая магутная эпапея. Яе першая частка як-бы дае разгорнутую карціну гераічнай свядомасці —ад непахіснай рашучасці да знямогі ў барацьбе, ад поўнага ўпадку сіл—да радаснай перамогі. Славуты пахавальны марш з «Гераічнай» сімфоніі да сённяшняга дня застаецца найвялікшым помнікам грамадзянскай жалобы. Першапачаткова прысвяціўшы сімфонію Напалеону, Бетховен у шаленстве разарваў прысвячэнне, даведаўшыся аб тым, што Банапарт зрабіўся імператарам.

У той-жа перыяд Бетховен напісаў оперу «Фідэліо», фартэпіянныя санаты ад «Луннай» да «Апасіянаты» («Страсная саната). Ленін назваў «Апасіянату» надзвычайнай, нечалавечай музыкай.

Гады 1805—1808 азнаменаваны новым творчым уздымам. Кампазітар піша «Пятую» сімфонію — гэта найбольш сканцэнтраванае выражэнне ідэі барацьбы і перамогі, і «Пастаральную» сімфонію — яркую карціну прыроды і вясковага жыцця. У гэтыя-ж гады Бетховен пачынае шматгадовую работу над афармленнем народных — шатландскіх, ірландскіх, уэльскіх і інш. песень, а таксама піша свае «Рускія» квартэты, дзе выкарыстоўвае рускія народныя песні. Паступова глухата становіцца поўнай. Вялікі кампазітар усё радзей з'яўляецца перад публікай. Спыняецца піяністычная дзейнасць. Дырыжэрскія выступленні становяцца ўсё больш цягаснымі — і для слухачоў і для музыкантаў, таму што Бетховен не чуе гукаў інструментаў. Нарэшце, з саракапяцігадовага ўзросту Бетховен перастае чуць субяседнікаў і просіць іх запісваць яму пытанні і адказы ў асобны сшытак.

***

Вяршыня славы Бетховена супала з перыядам рэакцыйнага венскага Кангрэса 1814—1815 гг., калі дэспаты розных краін сабраліся для драпежніцкага падзелу напалеонаўскай спадчыны. Калісьці захоплены паклоннік Напалеона, бачыўшы ў ім носьбіта рэволюцыйных ідэй, Бетховен пасля абвяшчэння Напалеона імператарам (1804 г.) расчараваўся ў сваім героі. Рэволюцыйныя ідэі прадаўжалі панаваць у свядомасці кампазітара. Да гэтага, між іншым, прымяшаўся нямецкі нацыяналізм — плынь у той перыяд здаровая і магутная, асабліва разросшаяся пасля напалеонаўскіх паходаў і цяжкіх паражэнняў Прусіі. Але гэты народны рух лоўка скарысталі гасудары і князі ў сваіх драпежніцкіх мэтах, і Бетховен папаўся на вудачку рэакцыі. Ён напісаў сімфонію «Перамога Велінгтона ў бойцы пры Віторыі», у якой перадаў у гуках урачыстасць англійскіх войск над напалеонаўскімі, паклаўшую канец французскаму ўладарніцтву ў Іспаніі. Сімфонія зрабіла здзіўляючае ўражанне на тагочасную венскую публіку. Гэты эфектны траскучы твор, багаты гарматнымі стрэламі, спадабаўся настолькі, што зусім зацямніў напісаныя ў той-жа час выдатныя музыкальныя творы: геніяльную «Сёмую сімфонію», музыку аб гетэўскай гераічнай трагедыі «Эгмонт» і інш.

Сабраўшыяся на кангрэсе высокапастаўленыя бандыты наперабой ухажвалі за Бетховенам, шчодра ўзнагароджвалі яго, наведвалі яго канцэрты і аднаўленую оперу «Фідэліо». Але хутка Бетховену прыйшлося пачуць сапраўднае становішча рэчаў. Моцна ўстанавіўшыйся пасля 1815 года глыбока рэакцыйны рэжым князя Метэрніха, суправаджаўся разгулам паліцэйскіх мерапрыемстваў, падаўленнем усякай свабоднай мыслі, поўным панаваннем царквы і мракабесаў. Свабодалюбівы Бетховен, які да канца свайго жыцця прытрымліваўся рэспубліканскіх і дэмакратычных поглядаў, не раз наклікаў на сябе падазрэнне паліцэйскіх улад. Наогул, жыццё Бетховена, хворага, адзінокага, пры метэрніхаўскім рэжыме было вельмі цяжкім. Нават музыкальна адукаваная публіка лічыла Бетховена «сумным педантам». Яшчэ не стары па ўзросту, Бетховен усё больш адыходзіў ад публічнай дзейнасці, замыкаўся ў сябе, цалкам аддаючыся сваёй творчасці. У апошнія 10 год жыцця ён напісаў невялікую колькасць, але надзвычай значных па зместу твораў: 5 санат для фартэпіяна, 5 квартэтаў, «Урачыстую месу» і, нарэшце, найвялікшы свой твор — «Дзевятую сімфонію» з удзелам аркестра, хору і салістаў (1824 г.). Гэта неперасягненая сімфонія, — бадай найвялікшы твор гэтага жанра ў сусветнай музыкальнай літаратуры, перадае рэволюцыйныя ідэалы гераізма і свабоды, над увасабленнем якіх кампазітар працаваў увесь час на працягу больш 30 год.

Апошнія дні Бетховена былі сумнымі. Адзіноцтва і хвароба, адчужанасць публікі — усё гэта дзейнічала на Бетховена прыгнятальна. Але да самай смерці нішто не магло зламіць яго неўгамаванай, магутнай волі. 26 сакавіка 1827 года ў час снегавой завірухі, лютаваўшай над Венай, хворы Бетховен раптоўна прыпадняўся на ложку і злосна пагразіў у акно кулаком. Услед за гэтым ён выцягнуўся і памёр. Чужая рука закрыла яму вочы.

Многатысячны натоўп праводзіў прах Бетховена. Паліцыя забараніла прамовы над магілай кампазітара-свабодалюбца. Маўклівая велізарная маса людзей хмура разышлася.

Яшчэ доўгія гады і дзесяцігоддзі лютавала жорсткая рэакцыя. Кожнае свабоднае слова каралася турмой. Але музыкальная спадчына Бетховена заўсёды напаміналі аб вялікім гераізме рэволюцыі і клікала на новыя баі за свабоду чалавецтва.

Руская рэалістычная мастацкая мысль спела ў XIX стагоддзі пад знакам Бетховена. «Дзевятая» сімфонія была пастаўлена ў Пецербурзе ўжо ў 1836 г. «Урачыстая меса» ў першы раз у свеце была выканана цалкам у 1825 годзе ў тым-жа Пецербурзе. Глінка і асабліва Балакіраў выраслі пад магутным уздзеяннем бетховенскага генія. Аб Бетховене пісалі лепшыя рускія людзі (Одоеўскі, Белінскі, Герцэн).

У гістарычны дзень 5 снежня 1936 года, калі лепшыя людзі краіны Советаў, сабраўшыся на заключнае пасяджэнне Надзвычайнага VIII З'езда Советаў, аднагалосна прынялі новы асноўны закон нашага працоўнага жыцця — Сталінскую Канстытуцыю СССР, — у гэты дзень у Вялікім тэатры Саюза дэлегаты З'езда праслухалі ўрачыстыя і магутныя гукі «Дзевятай» сімфоніі Бетховена. З вялікім уздымам слухала сімфонію шматнацыянальная маса выбраннікаў усяго совецкага народу. Мова Бетховена стала блізкай і зразумелай тым мільёнам, да яднання якіх страсна заклікаў глухі, адзінокі геній у найжарсцейшую пару еўрапейскай рэакцыі звыш ста год назад. Заветная мара ўсяго жыцця Бетховена стала цудоўнай рэчаіснасцю на адной шостай зямнога шара.

НЕ ДАЮЦЬ ПРАЦАВАЦЬ ПА-СТАХАНАЎСКУ

3 студзеня 1937 года дрэваапрацоўчы завод імя Молатава (Менск) сістэматычна не выконвае план, нехапала сыравіны. У лютым і сакавіку з драўнінай справа абстаяла лепш. Але і ў гэтыя месяцы безліч тэхнічных унутрызаводскіх непаладкаў зрывалі нармальную работу. Асабліва дрэнна працуе сушыльная гаспадарка. Гэта вымушан быў прызнаць дырэктар завода т. Банвель на заводскай канферэнцыі стаханаўцаў. Успамінаецца, як на гэтай канферэнцыі дырэктар завода і сакратар парткома т. Батукоў заяўлялі.

— Мы павінны перабудаваць работу, мы павінны даць магчымасць працаваць стаханаўцам.

Усе думалі, што на прадпрыемстве сапраўды будзе вялікі пералом. Пасля канферэнцыі прайшло больш месяца, а змен ніякіх няма.

У мэблевым цэху (начальнік Тац'янок) ёсць другі калектыў, які выпускае выключна крэслы. На чале яго стаіць непаваротны начальнік Біруля. Ён зусім не клапоціцца, каб механічнае аддзяленне своечасова падавала дэталі ў зборачнае. Брыгада, якая афарбоўвае крэслы, часта прастойвае. Не было яшчэ ні аднаго месяца, каб гэта брыгада поўнасцю працавала: у студзені стаялі 15 дзён, у лютым — 5 дзён, сюды не ўлічваюць штодзённых прастояў па некалькі гадзін; у красавіку працуем толькі па 4—5 гадзін у дзень. На наша запытанне, калі ў нас будзе работа, начальнік цэха т. Тац'янок нас узрадваў новым заданнем у 600 крэслаў у дзень. Але гэта асталося толькі абяцаннем.

Дарма турбаваўся майстар аддзелачнага аддзялення т. Зайцаў над «праблемай» павелічэння штатаў. Ён ніяк не хацеў згадзіцца са стаханаўцамі, што яны новае заданне перавыконваюць без дадатковага набору рабочай сілы.

Аб гэтым «начальніку» трэба сказаць наступнае: рабочыя яго добра памятаюць, з якімі цяжкасцямі даводзілася ўводзіць новы стаханаўскі метад працы. Зайцаў заўсёды станавіўся на дыбы.

Я, аўтар гэтых радкоў, адказваючы на пастанову ЦВК і СНК СССР аб народнагаспадарчым плане на 1937 г., удасканаліў свой інструмент і ўстанавіў новы рэкорд па лакіроўцы крэслаў. Я заявіў майстру, што мы можам заданне выконваць утрох, замест чатырох лакіроўшчыкаў. Але Зайцаў пачаў крычаць: «Я гэтага ніколі не дазволю». Гэты майстар не хоча прыслухоўвацца да заўваг рабочых.

Замест таго, каб мабілізаваць рабочы калектыў на выкананне плана, ён пішком страшыць стаханаўцаў аб тым, што хутка знімуць норму. Ніхто не можа прызваць к парадку зарваўшагася майстра.

Сакратар парткома тав. Батукоў адзін раз праводзіў сход рабочых нашага цэха, дзе разбіраўся рад учынкаў з боку Зайцава, але апошні не выканаў указанні схода.

Заўком (старшыня Кастрынскі) ніколькі не цікавіцца, як працуюць стаханаўцы. Ён толькі ведае, што Мільбоер калісьці ставіў рэкорды, а як працуе Мільбоер сёння, што яму перашкаджае працаваць па-стаханаўску — гэта да заўкома не датычыць. Наогул аб стаханаўцах на нашым заводзе ўспамінаюць толькі ва ўрачыстыя мінуты.

Стаханавец аддзелачнага цэха завода імя Молатава

Я. НЕХВЯДОВІЧ.

Цэх піяніна пры барысаўскім заводзе імя Молатава выпусціць у гэтым годзе 200 піяніна. Новая фабрыка, будаўніцтва якой будзе закончана ў будучым годзе, будзе выпускаць штогодна 3.000 піяніна. НА ЗДЫМКУ: майстар цэха за настройкай піяніна. Фото Я. Салавейчыка.

БАРЫСАЎСКАЯ ХУТКАЯ... ДАПАМОГА

Адзін бярэзінскі фельчар, не здолеўшы ўстанавіць дыягназ, накіраваў хворага ў Менск. Пры гэтым ён напісаў: «накіроўваецца хворы... у якога ў страўніку нейкае глупства...».

Гэта здарылася ў гады, калі ў раёне амаль не было кваліфікаваных медработнікаў, узброеных сучаснымі дасягненнямі савецкай медыцыны.

Аднак, у Барысаве яшчэ і сёння ёсць урачы, якія недалёка адышлі ад бярэзінскага фельчара. Мяркуйце самі.

11 сакавіка ў 6 з паловай гадзін раніцы ў памяшканні хуткай дапамогі гор. Барысава рэзка званіў тэлефон. Прасілі ўрача да хворага рабочага Алейніка. У хворага былі ваніты, боль у жываце, слабы пульс. Дзяжурыўшая ўрач Шыпулькіна выехала.

Вярнуўшыся, Шыпулькіна запісала ў журнале супроць прозвішча хворага два лаканічныя словы: «Дана парада». Якая парада, з прычыны якой хваробы—аб гэтым яна палічыла непатрэбным напісаць. Такі ўжо стыль работы барысаўскай хуткай медычнай дапамогі, дзе ўвага да чалавека — на апошнім месцы.

Праз 7 гадзін гэтыя два лаканічныя словы аказаліся тым камнем, аб які спатыкнулася малады ўрач, нядаўна вышоўшая з універсітэцкай лаўкі, Ясінская, якая прышла на змену Шыпулькінай. Калі зноў зазваніў тэлефон і зноў папрасілі ўрача да хворага Алейніка, Ясінская, убачыўшы ў журнале словы: «дана парада», адказала, што няма чаго ехаць, паколькі раніцой ужо быў доктар. Аднак, праз поўгадзіны пазванілі яшчэ раз, заявілі, што хвораму робіцца ўсё горш і настойліва патрабавалі дапамогі. Ясінская пайшла на параду да загадчыка хуткай дапамогі (ён-жа галоўурач больніцы) д-ра Кліонскага.

— Ехаць, ці не ехаць?

Пасля доўгіх спрэчак, нарэшце, рашылі ехаць. Фурман запрог кабылу (адзіная аўтамашына больш месяца не працавала). Пакуль Ясінская дабралася да Алейніка, хворы памёр.

У апошні час гэта — не першы выпадак у Барысаве, калі ўрачы адмаўляюць у дапамозе хворым.

Нядаўна ў тэхніка Дзегцярова захварэла дзіця. Раённы ўрач паставіў дыягназ: «ангіна». Праз два дні ноччу дзіцяці стала вельмі цяжка, яно пачало задыхацца. Калі бацька дзіцяці пазваніў у хуткую дапамогу з просьбай прыслаць урача, дзяжурыўшая сястра адказала: «У вас быў раённы ўрач, і мы не паедзем». Праз некалькі гадзін дзіця памерла ад дыфтэрыі.

Мы маглі-б пералічыць яшчэ рад фактаў, якія сведчаць аб тым, што ў Барысаве некаторыя медработнікі забылі першае і асноўнае патрабаванне, якое прад'яўляецца кожнаму савецкаму ўрачу — чулыя, уважлівыя і любоўныя адносіны да хворага. У гэтым допісу мы пастараемся разабраць прычыны такіх, прыкрых фактаў.

У Барысаве хуткая дапамога знаходзіцца на тэрыторыі больніцы. Не гледзячы на тое, што дзяржава адпускае на гэту справу дзесяткі тысяч рублёў у год, тут фактычна да апошняга часу хуткай дапамогі не было, таксама, як і сталага штата ўрачоў. Кожны дзень шукалі, каб хто-небудзь падзяжурыў.

З лёгкай рукі галоўурача больніцы (ён-жа загадчык хуткай дапамогі) доктара Кліонскага, урачы, якія дзяжурылі ў больніцы, адначасова дзяжурылі і ў хуткай дапамозе. Калі ноччу ўрача выклікалі ў горад, ён пакідаў больніцу, справа кіраванне перадавалася сястры, якая вырашала ўсе пытанні.

Бывала і так, што ўрачы ў часе дзяжурства ў хуткай дапамозе ішлі чытаць лекцыі на курсах медсясцёр пры больніцы. Калі-ж з горада тэрмінова патрабавалі ўрача, памяшканне хуткай дапамогі замыкалася, і сястра накіроўвалася па карпусах шукаць урача.

У хуткай дапамозе нават не было інструкцыі, у якіх выпадках павінен выязджаць урач. Зразумела, што гаварыць аб якіх-небудзь правілах унутранага распарадку пры такой пастаноўцы работы не прыходзіцца. Таму і не дзіва, што часта справы вырашала малакваліфікаваная сястра, што ў журнале выклікі часта не запісваліся, а цяжка хворым адмаўлялі ў дапамозе.

Рабочая грамадскасць Барысава не раз сігналізавала загадчыку раённага аддзела аховы здароўя т. Міркіну аб дрэннай пастаноўцы медычнай дапамогі ў горадзе. Старшыня секцыі аховы здароўя горсовета т. Берднікава і сакратар секцыі т. Цвяткова не раз указвалі Міркіну на агідныя факты, якія заўважаліся ў хуткай дапамозе, у больніцы, на масавыя крадзёж прадуктаў, што адпускаліся для хворых, на падзенне працоўнай дысцыпліны, склокі паміж работнікамі больніцы і т. д. Аднак усе спробы дэпутатаў горсовета палепшыць работу медычных установ Барысава натыкаліся на ўпартае супраціўленне загадчыка аддзелам аховы здароўя Міркіна.

Будучы сам членам секцыі аховы здароўя горсовета, Міркін усяляк заціскаў крытыку работы медычных установ з боку дэпутатаў горсовета, свядома сабатаваў работу секцыі, фактычна разваліваў яе. Больш таго, калі дэпутаты горсовета прыходзілі ў больніцу і ўказвалі на недахопы, Міркін заяўляў ім: «Ідзіце адсюль, вам тут рабіць няма чаго».

Бачачы такія адносіны з боку кіраўніка медычнай справы ў раёне, не атрымліваючы ад яго ніякай дапамогі, дэпутатка горсовета Берднікава адмовілася ад абавязкаў старшыні секцыі аховы здароўя, якая фактычна спыніла работу. Міркін, такім чынам, дабіўся сваёй мэты.

А мэта гэта была вельмі простая. У Наркамаце аховы здароўя, дзе яшчэ не навучыліся адрозніваць людзей па іх сапраўдных бальшавіцкіх якасцях, Міркін чыёйсьці дагоддівай рукой быў аднесен да групы лепшых райздраваў у БССР. Каб падтрымаць гэты міф, Міркін жорстка заціскаў крытыку.

Адарваўшыся ад рабочай грамадскасці, груба ігнаруючы яе, райздраў акружыў сябе падхалімамі, якія стваралі яму незаслужаны аўтарытэт і адначасова лавілі рыбу ў мутнай вадзе. Падхалімства настолькі ўкаранілася ў практыку работы райздрава, што ні адзін сход медработнікаў, якія, дарэчы, вельмі рэдка скліkaліся, не пачынаўся без хвалебных дыфірамбаў па адрасу райаддзела аховы здароўя. Міркін бываў вельмі задаволен, а падхалімам гэта толькі і трэба было.

Сярод медработнікаў ніякай палітычнавыхаваўчай работы не вялося, давлі сказаць, што важнейшы дакумент нашай эпохі — Сталінскую Канстытуцыю — у барысаўскай больніцы абмяркоўвалі на лятучым мітынгу на працягу 10 мінут.

Толькі ў атмасферы сямейственасці, падхалімства, адсутнасці крытыкі і самакрытыкі маглі мець месца факты, аб якіх мы ўказвалі вышэй.

І. ЗОРЫН.

МОГІЛЬНІК КІНОКАРЦІН

Наркомасветы БССР заказаў у свой час Белдзяржкіно пастаноўку цэлага раду вучэбных карцін. Гэтыя кінокарціны прадназначаліся для ніжэйшых і сярэдніх школ у якасці жывога, наглядная навучальнага [illegible]

[illegible] добрым вучэбным дапаможнікам для школ БССР. Але на гэтым прызнанні і скончылася жыццё ўсіх чатырох карцін. Іх змяніла згіднейшая «карціна» злачынных [illegible]

Рэжысёр вучэбных карцін кінастудыі «Савецкая Беларусь»

Ю. СТАЛЬМАКОЎ.

З ЛЁГКАЙ РУКІ ПРАЎЛЕННЯ АРЦЕЛІ

[illegible] і аднаасобнікаў у мястэчку Лагойск існавала чайная, якая належала арцелі інвалідаў. І вось з лёгкай рукі праўленне арцелі восенню мінулага года пастанавіла чайную закрыць, а замест яе адкрыць рэстаран.

Безумоўна, рэстаран—справа вельмі добрая. Але бяда ў тым, што калгаснікаў у [illegible] шклянку чаю, бо ў рэстаране, бачыце, прадаюць чай толькі зранку, а ў астатні час дня не бывае.

Раённыя кааператыўныя арганізацыі забыліся аб сваіх прамых абавязках і не лічацца з патрабаваннямі працоўных.

КАЛЮТА.

ХТО-Ж АДКАЗВАЕ ЗА ПАДРЫХТОЎКУ ШОФЕРСКІХ КАДРАЎ

[illegible]

КУЗНЕЦ. ГАРМОЦЬКА.

ШКОДНЫ ЗАГАД

ШКЛОЎ. [illegible] але-ж мяне не слухаюць. Гэта робіцца ў той час, калі наша краіна адчувае вострую патрэбу ў паперы, калі на радзе [illegible] піць з крытыкай недахопаў, то ад яго стараюцца як-небудзь вызваліцца.

ЛІСОЎСКІ.

АКРУГОВЫ ЗЛЁТ ВЫШЫВАЛЬШЧЫЦ

СЛУЦК (Кар. «Звязды»). 11—12 красавіка ў Слуцку праходзіў першы акруговы злёт вышывальшчыц. 68 жанчын, пераважная большасць якіх калгасніцы, прывезлі на злёт звыш 200 экспанатаў мастацкай вышыўкі і ткацтва. Сярод экспанатаў асабліва выдзяляюцца мастацка зробленыя абрусы і коўдры калгасніцы Марыі Грыцэвіч і Екацерыны Барадзя з калгаса «Комінтэрн», Лістападаўскага сельсовета, Старобінскага раёна.

Цікавыя ўзоры старой вышыўкі прывезла калгасніца Елізавета Канчына з калгаса «Комунар» гэтага-ж раёна.

Удзельніцы злёта ўнеслі рад каштоўных прапаноў па аднаўленню і наладжванню мастацкай вышыўкі і ткацтва ў калгасах акругі. У прыватнасці ўнесена прапанова аднавіць вытворчасць славутых слуцкіх паясоў, якія адзінкамі захаваліся ў музеях.

Злёт абраў акруговае оргбюро таварыства па развіццю мастацкага ткацтва і вышыўкі.

Н. ВІШНЕЎСКІ.

Дыспетчарскую сістэму кіраўніцтва— на прадпрыемствы БССР

Е. АКСЕЛЬРОД

Правільнае планаванне адыгрывае важнейшую ролю ў ажыццяўленні задач, пастаўленых партыяй і ўрадам перад прамысловасцю. Да гэтага часу не ўсе яшчэ гаспадарнікі зразумелі ўказанняў таварыша Сталіна на XVI з'ездзе партыі, што «Толькі бюракраты могуць думаць, што планавая работа заканчваецца складаннем плана. Складанне плана—ёсць толькі пачатак планавання. Сапраўднае планавае кіраўніцтва разгортваецца толькі пасля складання плана, пасля праверкі на мясцах, у ходзе ажыццяўлення, выпраўлення і ўдакладнення плана».

Дыспетчарызацыя ўносіць істотную змену ў існуючую сістэму аператыўнага планавання. Сучаснае аператыўнае кіраўніцтва пры тэхпромфінплане, як вядома, ажыццяўляецца пры дапамозе дакументацыі. Але апошняе пры значнай запозненасці (месячных калькуляцыях) і пры вялікай колькасці тэхпромфінпланаўскіх брыгад перастае быць эфектыўным сродкам такога аператыўнага кіраўніцтва.

Не можа забяспечыць штодзённага аператыўнага кіраўніцтва і так званая «пажарная» сістэма планавання, якая з'яўляецца зараз асноўным метадам кіраўніцтва вытворчасцю на многіх нашых прадпрыемствах. Пры гэтай сістэме аб становішчы той ці іншай партыі тавара кіраўнік даведваецца толькі бегаючы па цэхах, трацячы шмат часу на збіранне звестак, дзе на якім варштаце праводзіцца ў дадзены момант апрацоўка той ці іншай дэталі.

Фатаграфія рабочага дня майстраў раду прадпрыемстваў БССР паказала, што замест таго, каб займацца тэхналогіяй вытворчасці, паляпшэннем якасці прадукцыі і вытворчым інструктажам рабочых, яны фактычна 25—35 процантаў часу трацяць на беганіну з цэха ў цэх.

Што прадстаўляе сабою дыспетчарская сістэма і што яна дае прадпрыемству? Дыспетчарызацыя — гэта аператыўнае кіраўніцтва вытворчасцю з аднаго або некалькіх цэнтраў прадпрыемства, на аснове календарнага плана, з бесперапынным ажыццяўленнем кантроля над выкананнем задання. Дыспетчар пры дапамозе тэхнічнай апаратуры, не бегаючы па цэхах кожную мінуту, мае поўны малюнак становішча вытворчага працэса. У аснову работы дыспетчара пакладзен план-графік і ўсе яго дзеянні накіраваны на тое, каб дасягнуць найменшага адхілення ад рэжыма работы, вызначанага ў графіку.

Пры дыспетчарскай сістэме адхіляецца супярэчнасць розных распараджэнняў, дасягаецца роўнамернасць выканання заданняў, ствараецца магчымасць пры дапамозе тэхнічнай апаратуры штодзенна кантраляваць выкананне планаў і т. д. Пры гэтай сістэме майстры займаюцца ў асноўным тэхналогіяй, вытворчым інструктажам рабочых па паляпшэнню якасці прадукцыі, матэрыялы і інструменты падаюцца да рабочага месца. Дыспетчарызацыя забяспечвае поўную рэалізацыю новых форм сацыялістычнай арганізацыі працы.

Практыка нашай савецкай прамысловасці падзяляе дыспетчарызацыю на два этапы: 1) прадыспетчарызацыя, 2) паглыбленая дыспетчарызацыя.

Прадыспетчарызацыя прадугледжвае: а) абсталяванне прадпрыемства спецыяльнай тэлефоннай сеткай, якая звязвае дыспетчара з усімі неабходнымі пунктамі; б) распрацоўку штодзённага нагляднага аператыўнага ўчоту, які высоўвае асноўныя моманты вытворчасці і спрашчае аналітычную работу.

Паглыбленая дыспетчарызацыя прадугледжвае: а) абсталяванне рабочага месца дыспетчара сучаснымі навейшымі сродкамі сувязі; б) абсталяванне аўтаматычнымі прыборамі, злучанымі з агрэгатамі і асобнымі варштатамі, якія сігналізуюць прастоі; в) абсталяванне аўтаматычнымі лічыльнікамі, якія ўлічваюць работу агрэгатаў або асобных варштатаў; г) аўтаматычны ўчот становішча і руху запасаў у кладовых і на складах; д) аўтаматычнае кіраўніцтва сілавым абсталяваннем; е) выклікную і паведамляльную сігналізацыю.

Разгледзім сувязь, апаратуру і ўчот пры гэтай паглыбленай сістэме.

На ленінградскай тэкстыльнай фабрыцы «Рабочий», якая з'яўляецца піонерам у справе ўкаранення дыспетчарскай сістэмы ў лёгкай прамысловасці саюза, тэхнічнымі сродкамі сувязі служаць: 1) пульт старшага дыспетчара; 2) цэхавыя дыспетчарскія пульты; 3) аўтаматычны паведамілель.

Пульт старшага дыспетчара абсталяван тэлефонным камутатарам на 16 нумароў і гучнагаварыцелем. З камутатарам злучан: дырэктар прадпрыемства, загадчык вытворча-планавага аддзела, пяць цэхавых дыспетчараў, аддзел снабжэння, сталовая, пажарная і вартавая аховы.

Канструкцыя камутатара (лямпкі, кнопкі) дае магчымасць выклікаць адначасова ўсіх або групу абанентаў і даваць ім распараджэнні адначасова ўсім і паасобку, а таксама прымаць звесткі па рэпрадуктару пры дапамозе тэлефоннай трубкі.

Цэхавы дыспетчарскі пульт складаецца з дыспетчарскага тэлефоннага камутатара на 10 нумароў і гучнагаварыцеля. Апрача таго пульт дыспетчара мае спецыяльнае «табло» з светавой сігналізацыяй з кожнага камплекта цэха. Наверсе «табло» па гарызанталі ёсць нумары ўсіх камплектаў, а па баках — па вертыкалі — паказваюцца прычыны сігналаў. Кожны камплект цэха мае аўтамат-паведамілель па 6 лямпак рознага колеру па наступных прычынах: патрэбен майстар, машына папсавалася, машына ў прастоі, патрэбен слесар, шорнік, патрэбен поўфабрыкат і т. д. Гэты аўтамат вызваляе майстра ад беганіны, а значыць эканоміць яго час. Напрыклад, машыне патрэбен шорнік; шляхам націскання адпаведнай кнопкі на паведаміцелі запальваецца лямпачка на «табло» з цэхавага дыспетчара; дыспетчар тут-жа адказвае націсканнем кнопкі, што сігнал прыняты; і пры дапамозе дыспетчарскага камутатара звязваецца з належным пунктам фабрыкі і прымае тэрміновыя меры да ліквідацыі тых ці іншых перабояў у вытворчасці. Пры дапамозе «табло» дыспетчар звязан з усімі рабочымі месцамі.

Тэлефон і гучнагаварыцель служаць, галоўным чынам, для ўчоту. За час дзяжурства дыспетчар два разы прымае зводкі ад цэхавых дыспетчараў: першы раз яму паведамляецца аб наяўнасці рабочай сілы, а другі — у канцы змены — аб выкананні зменнага задання. На аснове гэтых зводак складаюцца штосутачныя аператыўныя вывады аб ходзе выканання тэхпромфінплана і ў неабходных выпадках прымаюцца меры, якія папярэджваюць зрыў выканання плана.

Прадпрыемствы БССР маюць усе магчымасці к пераходу на дыспетчарскую сістэму кіраўніцтва. Першыя крокі ў гэтым напрамку некаторыя прадпрыемствы Менска ўжо робяць (завод «Большэвік», фабрыка імя Кагановіча).

Разгледзім, у прыватнасці, як чырвонасцяжны скурзавод «Большэвік» падрыхтоўваецца да пераходу на гэту сістэму кіраўніцтва вытворчасцю.

Практыка паказала, што ўвядзенне дыспетчарызацыі можа быць эфектыўным толькі пры ўмове ўважлівага і пільнага перагляду ўсёй сістэмы арганізацыі планавання і ўчоту. Таму завод «Большэвік» спачатку прыступіў да ўкаранення прадыспетчарызацыі — аператыўнага планавання. Значэнне аператыўнага планавання заключаецца ў тым, што яно прывучае інжынерна-тэхнічных работнікаў загадзя вызначаць задачу кожнага варштата, механізма і рабочага ў барацьбе за штодзённае выкананне плана. Калі ўлічыць, што пры прыняцці кожнай наступнай аператыўкі планавы аддзел робіць праверку ходу выканання плана, дык стане зусім зразумелым, што аператыўнае планаванне трымае ў напружанні, павышае адказнасць кожнага выканаўцы за свой участак работы.

Аператыўны план на заводзе «Большэвік» складаецца на кожныя 5—10 дзён з разбіўкай па днях.

Апорнымі пунктамі аператыўнага плана служаць:

1. месячны тэхпромфінплан па паасобных яго элементах; 2. арганізацыйны план на вядучых працэсах; 3. план прафілактычнага і планава-папераджальнага рамонту па днях і нумарах машын; 4. план арганізацыйна-тэхнічных мерапрыемстваў, складзеных па тэрмінах з указаннем выканаўцаў.

Раз ёсць удакладнены ў разрэзе кожнага дня план, распісаны па асартыменту, па аперацыях і тэрмінах — значыць кожнае адхіленне ад яго з'яўляецца парушэннем. Вось чаму для гэтай мэты, перш за ўсё, на заводзе арганізаван штосутачны аператыўны ўчот выканання плана, з нарастаючымі вынікамі з пачатку месяца, па запуску скур у вытворчасць, па выпуску гатовых вырабаў у колькасным, цэнасным і асартыментным разрэзе, па рабочай сіле, прадукцыйнасці працы і т. д.

Без глыбокай распрацоўкі аператыўнага плана і ўчоту выканання гэтага плана, не можа быць гутаркі аб дыспетчарызацыі.

Аператыўнае планаванне арганічна падводзіць прадпрыемствы к дыспетчарызацыі. Аператыўнае планаванне, як фундамент дыспетчарызацыі, высоўвае чарговую актуальную праблему аператыўнага тэхпромфінпланучоту.

Побач з распрацоўкай аператыўных дзённых планаў, пры дыспетчарскай сістэме, павінна быць уведзена сістэма дэкадных справаздачных калькуляцый сабекошту. Дэкадныя калькуляцыі на заводзе «Большэвік» ужо ўведзены з лістапада 1935 года. Нават пры сур'ёзна распрацаваным тэхпромфінплане старая сістэма месячных калькуляцый не змагла забяспечыць своечасовую ліквідацыю прарыву ў зніжэнні сабекошту, бо нагнаць прапушчанае за цэлы месяц, — у наступным месяцы надзвычайна цяжка.

Дзякуючы ўмацаванню аператыўнага кіраўніцтва на базе дэкадных калькуляцый, зніжэнне сабекошту ў лістападзе па заводу складала 10,96 проц., а ў снежні — 12,27 проц. супроць верасня — 1,04 проц. і плана IV квартала—1,84 проц.; зніжэнне сабекошту 1936 г. складала 9,43 проц. супроць плана 5,2 проц.

На перыядзе прадыспетчарызацыі завод не спыніцца. Пасля асваення прадыспетчарызацыі, устанаўлення ўжо прыбыўшага на завод тэлефоннага камутатара на 50 кропак і зацвярджэння Наркамлегпромам належных сум для ўстаноўкі дыспетчарскай апаратуры, заводам будуць прыняты меры да пераходу на паглыбленую дыспетчарызацыю. Чакаем ад Наркамлегпрома БССР неадкладнай рэалізацыі пастановы Ўсесаюзнай нарады па дыспетчарызацыі ў лёгкай прамысловасці.

Дыспетчарская сістэма арганізацыі работы на базе глыбока распрацаванага тэхпромфінплана дасць магчымасць прадпрыемствам БССР пазбавіцца ад тых ці іншых адмоўных нечаканасцей, забяспечваючы выкананне плана без рыўкоў і штурмаўшчыны.

XVII з'езд партыі высунуў перад усёй краінай, перад усёй прамысловасцю як важнейшае пытанне — арганізацыю кіраўніцтва. Практычны вопыт раду заводаў і фабрык у Маскве, Ленінградзе і ў іншых мясцах паказаў, што дыспетчарская сістэма памагае хутчэй і лепш асвоіць вытворчасць, перабудаваць работу на больш дасканалай аснове. Культурная арганізацыя вытворчасці павінна быць укаранёна і ў прамысловасці БССР.

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

МАДРЫДСКІ ФРОНТ

ПАРЫЖ, 13 красавіка. (БЕЛТА). Як перадае агенцтва Гавас з Мадрыда, старшыня камітэта абароны Мадрыда генерал Міяха звярнуўся па радыё з прамовай да мяцежнікаў, абложаных ва Універсітэцкім гарадку. «Законны ўрад Іспаніі,— заявіў генерал Міяха,—аб'яўляе, што ўсе камандзіры, афіцэры і салдаты, якія раскайваюцца ў тым, што выступілі са зброяй супроць рэспублікі, будуць дараваны».

**

ПАРЫЖ, 13 красавіка. (БЕЛТА). Агенцтва Гавас паведамляе, што сёння ў Мадрыдзе з глыбокага рання чуваць цяжкая кананада, у асаблівасці ў раёне парка Каса дэ Кампо (заходняе прадмесце Мадрыда). Усю ноч ішлі жорсткія баі вакол Універсітэцкага гарадка і ўзгорка Агіла.

Агенцтва Гавас таксама паведамляе, што рэспубліканскія войскі пачалі наступленне ў напрамку Сото дэ Лос Анхелес і прасунуліся наперад на 3 кіламетры, заняўшы электрычную станцыю і яшчэ два пункты, якія маюць важнае стратэгічнае значэнне.

**

ЛОНДАН, 12 красавіка. (БЕЛТА). Мадрыдскі карэспандэнт лейбарысцкай газеты «Дэйлі геральд» паведамляе, што генерал Міяха паказаў яму неразарваўшыйся снарад германскай вытворчасці, які ўпаў на харамскім фронце. У снарадзе былі знойдзены папяросы і запіска на нямецкай мове: «Нашым іспанскім таварышам».

ПАЎНОЧНЫ ФРОНТ

ПАРЫЖ (сталіца Францыі), 13 красавіка. (БЕЛТА). Бюро друку баскскага ўрада паведамляе:

«У рэзультаце надзвычай упартага супраціўлення рэспубліканскіх салдат наступленне мяцежнікаў пацярпела няўдачу. Не будучы ў сілах наступаць, мяцежнікі прабуюць цяпер умацаваць нядаўна заваяваныя імі пазіцыі. Рэспубліканцы, аднак, перашкаджаюць гэтаму частымі вылазкамі на тэрыторыю праціўніка.

**

БІЛЬБАО (галоўны горад Баскскай аўтаномнай вобласці), 13 красавіка. (БЕЛТА). На біскайскім фронце ў раёне Барасар (на паўднёвы ўсход ад Більбао) рэспубліканскія войскі пасля артылерыйскай падрыхтоўкі, пры падтрыманні авіяцыі, пачалі наступленне на ўмацаваныя пазіцыі мяцежнікаў.

Учора рэспубліканская авіяцыя бамбардыравала Очандыяно і Ондароа (на паўднёвы ўсход ад Більбао) і разбурыла новаўзведзеныя ўмацаванні мяцежнікаў.

Адзін з громкагаварыцеляў рэспубліканскіх войск на Гвадалахарскім фронце. Такія громкагаварыцелі ўстанаўляюцца рэспубліканскімі войскамі ў акопах для прапаганды сярод салдат мяцежнікаў.

ЧАРГОВАЯ ЎСТУПКА АНГЛІІ ФАШЫСЦКІМ МЯЦЕЖНІКАМ

Надзвычайнае пасяджэнне англійскага ўрада, якое адбылося 11 красавіка, заслугоўвае вялікай увагі грамадскай думкі.

Пасяджэнне было прысвечана пытанню аб абароне свабоднага мараплавання брытанскіх параходаў у Біскайскім заліве.

Як вядома, наступленне інтэрвентаў і мяцежнікаў на Паўночным фронце, на сталіцу краіны баскаў — Більбао суправаджаецца канцэнтрацыяй усіх морскіх сіл мяцежнікаў у Біскайскім заліве, які амывае паўночнае ўзбярэжжа Іспаніі. З Міжземнага мора ў Біскайскі заліў пераведзены два германскія браненосцы і крэйсеры. Туды-ж спяшаюцца дзве германскія падводныя лодкі. Інтэрвенты і мяцежнікі імкнуцца блакаваць Більбао, не дапусціць дастаўкі туды прадуктаў морскім шляхам. Фашысты пагражаюць пусціць на дно ўсе судны, якія напрабуюць парушыць блакаду і пранікнуць у порт.

Як аднёсся да гэтай пагрозы ўрад Брытанскай імперыі? На надзвычайным пасяджэнні габінета міністраў Англіі па звестках друку, рашана поўнасцю абараняць брытанскі гандлёвы флот у выпадку нападу на яго ў адкрытым моры але адмовіцца ад гарантавання безапаснасці брытанскіх параходаў, калі яны напрабуюць прарваць блакаду ў межах трохмільнай зоны і пралезці ў порт Більбао.

У пагранічным французскім парту Сен-Жан дэ Люс знаходзяцца пяць англійскіх параходаў з харчовымі грузамі для Більбао і Сантандэра. Англійскі ўрад папярэдзіў іх, каб яны не рызыкавалі, бо брытанскія ваенныя караблі будуць суправаджаць іх толькі да трохмільнай зоны, а ў далейшым яны могуць дзейнічаць толькі на ўласны страх і рызыку.

Адначасова ў раён Більбао прыбыў буйнейшы ў свеце ваенны карабль— крэйсер «Худ».

Англійскі ўрад больш як агню баіцца, каб яго не абвінавацілі ва ўмяшанні ў карысць рэспубліканцаў; з другога боку, ён апасаецца, каб адмову ад дапамогі параходам дасягнуць парта назначэння не разглядалі, як акт дапамогі мяцежнікам. Гэтым тлумачыцца пазіцыя Англіі ў пытанні аб мараплаванні ў Біскайскім заліве.

У адказ на паведамленні англійскіх газет, баскскі ўрад заявіў, што ён гарантуе сваім флотам і берагавой артылерыяй безапаснасць гандлёвых суднаў у тэрытарыяльных водах.

Двойчая пазіцыя і хістанні англійскага ўрада выклікала абурэнне шырокіх колаў англійскай грамадскасці.

Апазіцыйны друк рэзка крытыкуе рашэнне ўрада не аказваць абароны англійскім гандлёвым суднам унутры трохмільнай зоны. Ліберальная газета «Ньюс кронікл» указвае, што палітыка Англіі ў пытанні аб неўмяшанні на практыцы прыводзіць да падтрымання мяцежнікаў. Газета піша аб падзенні прэстыжу Англіі ў рэзультаце рашэння ўрада. Гэта рашэнне роўназначна прызнанню дэфакто блакады Більбао мяцежнікамі, прызнання фашысцкіх піратаў ваюючым бокам.

Парламенцкая фракцыя лейбарысцкай партыі ўнесла ў палату абшчын рэзалюцыю, якая асуджае дзеянні ўрада. Лейбарысты лічаць, што замест рашучага папярэджання генералу Франко і прыняцця дзейсных мер для падтрымання суднаходства ўрад магутнай краіны ўступае дамаганням і пагрозам фашысцкіх мяцежнікаў.

ЛАЗНІ БЕЗ ВАДЫ

У Менску — сталіцы рэспублікі — можна памыцца ў лазні толькі з прыгодамі і пакутамі. [illegible]

[illegible]

Н. ГАРНЫ.

ФРАНЦУЗСКІЯ ФАШЫСТЫ АЖЫВІЛІ СВАЮ ДЗЕЙНАСЦЬ

ПАРЫЖ, 13 красавіка. БЕЛТА). У органе компартыі «Юманітэ» Марсель Кашэн падкрэслівае спробы розных фашысцкіх партый аб'яднацца для сумесных дзеянняў. Ён выкрывае замыслы фашызма і заклікае рабочых патрабаваць сапраўднага роспуску фашысцкіх ліг.

Па ўсёй Францыі адзначаецца ўзмоцненая актыўнасць трох галоўнейшых арганізацый фашыстаў — партый Дорыо, дэ ля Рока і Доржэра.

У дэпартаменце Іль-э-Вілен адбыўся з'езд «французскай сацыяльнай партыі» (пад гэтай назвай захоўваецца фашысцкая ліга «баявых крыжоў»), на якім прысутнічала 1.200 дэлегатаў. Фашысцкі лідэр дэ ля Рок выступаў супроць пагрозы роспуску ўзначальваемай ім арганізацыі.

У Гарэн Каломб (дэпартамент Сены) адбыўся з'езд фашысцкай «нацыянальна-народнай партыі» Заходняга раёна Парыжскай вобласці. Фашыст Дорыо заклікаў іншыя фашысцкія партыі сумесна дзейнічаць супроць народнага фронта.

У Сервіян (дэпартамент Эро) фашысты, перакінутыя на аўтамабілях, уварваліся ў памяшканне, дзе адбываўся сацыялістычны мітынг, і адкрылі стральбу з рэвальвераў, раніўшы трох чалавек. Паліцыя арыштавала двух фашыстаў, меўшых пры сабе рэвальверы.

«Юманітэ» выражае ў сувязі з гэтым энергічны пратэст і патрабуе роспуску фашысцкіх ліг.

ЯШЧЭ РАЗ АБ ФІЛЬМЕ „ВЯЛІКІЯ КРЫЛЫ"

У «Звяздзе» за 12 красавіка змешчана заметка т. Кавалёва аб фільме «Вялікія крылы», (вытворчасць Ленфільм). [illegible]

[illegible] «Вялікія крылы», зняў зе з экрану Менска.

Дэманстрацыі беспрацоўных у Польшчы

ВАРШАВА (сталіца Польшчы), 13 красавіка. (БЕЛТА). Учора ў Сасноўцы (Дамброўскі вугальны басейн) беспрацоўныя ўварваліся ў памяшканне біржы працы, адкуль яны былі выцеснены паліцыяй, пусціўшай у ход слезатачывыя газы.

Другая дэманстрацыя адбылася перад будынкам муніцыпалітэта (гарадскога самакіраўніцтва). Орган урада «Газета польска» паведамляе, што пасля таго, як беспрацоўныя запоўнілі ўсю плошчу перад муніцыпалітэтам, паліцыя атакавала натоўп. Пры разгоне дэманстрацыі каля 15 чалавек было збіта, 6 — арыштавана.

Беспрацоўныя патрабуюць выдаць ім дапамогу і прадаставіць работу. «Газета польска» паведамляе таксама аб масавых дэманстрацыях беспрацоўных у радзе мясцовасцей Келецкага ваяводства.

ДАМЫ АДПАЧЫНКУ—НАПЯРЭДАДНІ АДКРЫЦЦЯ

Дамы адпачынку БССР узмоцнена рыхтуюцца да летняга сезона. Цяпер ідзе рамонт будынкаў, упарадкоўваецца і азеляняецца тэрыторыя, набываецца новы інвентар і мэбля. Да 5 мая дамы адпачынку прымуць першыя партыі адпачываючых.

У бягучым сезоне дамы адпачынку, санаторый «Сасноўка» і дом адпачынку выходнага дня ў Менску прапусцяць 67.000 чалавек. Профсаюзы і гаспадарчыя арганізацыі выдаткоўваюць на правядзенне летняга адпачынку рабочых і служачых да 10 мільёнаў руб.

Усеагульная забастоўка беластоцкіх тэкстыльшчыкаў

ВАРШАВА, 12 красавіка. (БЕЛТА). Сёння пачалася ўсеагульная забастоўка тэкстыльшчыкаў у Беластоцкай прамысловай акрузе, ахапіўшая, згодна паведамленняў газет, усе тэкстыльныя фабрыкі Беластока. Бастуюць 5 тыс. рабочых. Тэкстыльшчыкі патрабуюць павышэння заработнай платы і заключэння новага колдагавора.

Адказны рэдактар Д. В. ЮРКОЎ.

ДА ЎВАГІ ГАНДЛЮЮЧЫХ АРГАНІЗАЦЫЙ!

НКВТ Союзоптбакалея СССР

УНОЎ АРГАНІЗАВАНАЯ

БЕЛАРУСКАЯ БАЗА

УСЕСАЮЗНАЙ КАНТОРЫ ПА АПТОВАМУ ГАНДЛЮ ДРОБНАЙ БАКАЛЕЯЙ

„СОЮЗОПТБАКАЛЕЯ"

ДАВОДЗІЦЬ ДА ВЕДАМА, што НА БАЗЕ ЁСЦЬ НАСТУПНЫЯ ТАВАРЫ:

КРУХМАЛЬНЫЯ, КАФЭ-ДЫЕТЫЧНЫЯ, СМАКАВЫЯ і іншая БАКАЛЕЯ, ГАСПАДАРЧЫЯ ТАВАРЫ, КАНДЫТАРСКІЯ ВЫРАБЫ, ВІНА-КАНЬЯЧНЫЯ ВЫРАБЫ, СУХАФРУКТЫ, АРЭХІ, ЦЫТРУСАВЫЯ, СПЕЦЫІ імпартныя і айчынныя і іншыя тавары.

БАЗА ЗАКУПЛЯЕ у загатоўчых і вытворчых арганізацый наступныя ТАВАРЫ:

ГРЫБЫ СУХІЯ, САЛЁНЫЯ і МАРЫНАВАНЫЯ, ЯБЛЫКІ МОЧАНЫЯ, ЦВЯТНУЮ КАПУСТУ, ГУРКІ САЛЁНЫЯ, СЛІВЫ і ВІШНІ МАРЫНАВАНЫЯ, СУХАГАРОДНІНУ і СУХАФРУКТЫ роз-ныя ўраджаю 1937 г., СУХІЯ К'СЯЛІ, саго штучнае ФАРФЕЛЬ, МАКАРОНЫ і інш.

ЗАПРОСЫ І ПРАПАНОВЫ НАКІРОЎВАЦЬ ПА АДРАСУ: г. МЕНСК, РАКАЎСКАЯ, 2, «САЮЗОПТБАКАЛЕЯ», ТЭЛ. № 21-122, К/К. РАХ. № 60128 У ДЗЯРЖБАНКУ.

ДЫРЭКЦЫЯ.

МЕНСКІ ЦЭНТРАЛЬНЫ ТЭЛЕГРАФ

ДАВОДЗІЦЬ ДА ВЕДАМА УСІХ ГРАМАДЗЯН, АРГАНІЗАЦЫЙ, ПРАДПРЫЕМСТВАЎ І ДЗЯРЖУСТАНОЎ, ШТО ІМ

АДКРЫТ ПРЫЁМ ФОТАТЭЛЕГРАМ,

АДРАСАВАНЫХ У МАСКВУ І СМАЛЕНСК, ПЕРАДАВАЕМЫХ ПА БІЛЬДТЭЛЕГРАФУ, ЯКІ З'ЯЎЛЯЕЦЦА НАВЕЙШЫМ І ДАКЛАДНЕЙШЫМ ДАСЯГНЕННЕМ ТЭХНІКІ Ў ГАЛІНЕ ЭЛЕКТРАСУВЯЗІ, МАГЧЫМАСЦЬ ЯКІХ-БЫ ТО НІ БЫЛО СКАЖЭННЯЎ У ФОТАТЭЛЕГРАМАХ ВЫКЛЮЧАЕЦЦА; ПЕРАДАЧА НАПІСАНАГА ПРАВОДЗІЦЦА АБСАЛЮТНА ДАКЛАДНА, З ЗАХАВАННЕМ УСІХ ДЭТАЛЕЙ АРЫГІНАЛА — ПОЧАРКУ, ПОДПІСАЎ, ПЯЧАТАК і інш.

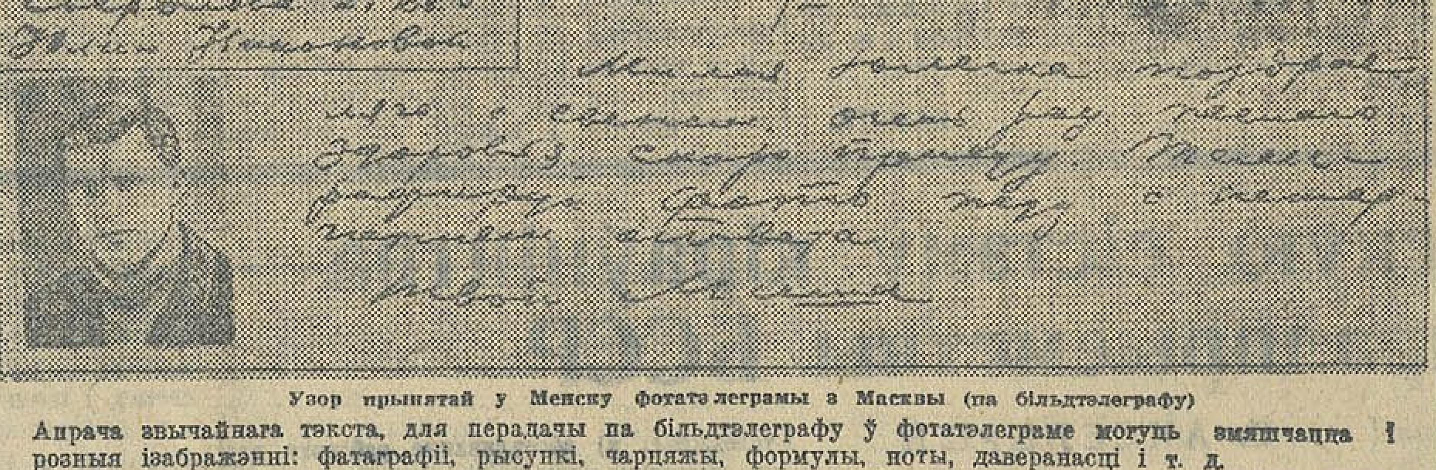

Узор прынятай у Менску фотатэлеграмы з Масквы (па більдтэлеграфу)

Апрача звычайнага тэкста, для перадачы па більдтэлеграфу ў фотатэлеграме могуць змяшчацца і розныя ізабражэнні: фатаграфіі, рысункі, чарцяжы, формулы, ноты, даверанасці і т. д.

Фотатэлеграмы складаюцца (на асобых стандартных бланках) як ад рукі (лепш пісаць чорнай тушшу), так і на пішучай машынцы — ясным чорным шрыфтам па магчымасці буйным. Бланкі для фотатэлеграм выдаюцца Цэнтральным тэлеграфам. (Дапускаецца выраб бланкаў самім адправіцелем пры ўмове захавання ўстаноўленага стандарта — колеру і якасці паперы).

Плата за фотатэлеграмы спаганяецца (незалежна ад ліку слоў) у наступным размеры:

За фотатэлеграму на 1/4 бланка (218 × 75 мм.) — 5 руб.
за фотатэлеграму на 1/2 бланка (218 × 150 мм.) — 10 руб.
за фотатэлеграму на 3/4 бланка (218 × 225 мм.) — 15 руб.
за фотатэлеграму на цэлым бланку (218 × 300 мм.)—20 руб.

Фотатэлеграмы могуць быць тэрміновыя, «молнии», а таксама і асобага віду: з адказам, з паведамленнем аб часе ўручэння, з некалькімі адрасамі і інш. відаў (за выключэннем тэлеграм цыркулярных, «вслед» і «с проверкой»).

ДЫРЭКЦЫЯ МЕНСКАГА ЦЭНТРАЛЬНАГА ТЭЛЕГРАФА.

БЕЛАРУСКІ ПЕРШЫ ДЗЯРЖАЎНЫ ТЭАТР (БДТ-1)

15 красавіка Абан. № 84.

КАПІТАНСКАЯ ДАЧКА

Памяшк. Дзярж. Яўрэйск. тэатра | БЕЛДЗЯРЖТЭАТР ОПЕРЫ І БАЛЕТА

15 красавіка Абан. № 17.

ПІКАВАЯ ДАМА

Гукавы кінотэатр «ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА» ТОМ СОЙЕР

Гукавы кінотэатр «Пролетарый» НАЗАР СТАДОЛЯ

Гукавы кінотэатр «ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ» «ВРАТАРЬ»

Дзіцячы гукавы кінотэатр ШЧАСЛІВАЯ ЗМЕНА

Гукавы кінотэатр «Спартак» МАРЫЯНЕТКІ

РЭДАКЦЫІ «ЗВЯЗДЫ» патрэбны МАШЫНІСТКІ на дзенную і вячэрнюю работу. Звяртацца па тэл. № 20-830, ці непасрэдна ў сакратарыят (трэці паверх).

На вешалцы Дома ўрада наведвальнікам астаўлен арыфмометр у футляры. Звяртацца ў дырэкцыю Дома ўрада.

АБ'ЯВА

АБ РЭГІСТРАЦЫІ І ПЕРАРЭГІСТРАЦЫІ ШТАТАЎ

Народны камісарыят фінансаў БССР і Менскі гарадскі фінансавы аддзел НАПАМІНАЮЦЬ,

ШТО Ў АДПАВЕДНАСЦІ З ПАСТАНОВАМІ СНК СССР ад 13 мая 1935 года і СНК БССР ад 8 жніўня 1935 года і інструкцыяй НКФ СССР ад 20 чэрвеня 1935 года № 550

УСТАНОВЫ, ПРАДПРЫЕМСТВЫ І АРГАНІЗАЦЫІ г. МЕНСКА АБАВЯЗАНЫ ЗАРЭГІСТРАВАЦЬ СВАЕ ШТАТЫ, ФОНДЫ ЗАРПЛАТЫ І КАШТАРЫСЫ АДМІНІСТРАЦЫЙНА-КІРАЎНІЧЫХ ВЫДАТКАЎ.

Установы, прадпрыемствы і арганізацыі, якія зарэгістравалі штаты, фонды зарплаты і каштарысы адміністрацыйна-кіраўнічых выдаткаў у 1935 і 1936 гг. пры наяўнасці змен, зацверджаных вышэйстаячай арганізацыяй у фондах зарплаты, штатах і каштарысах адміністрацыйна-кіраўнічых выдаткаў або пры змене хоць-бы аднаго з гэтых элементаў, абавязаны ў 10-дзенны тэрмін з дня ўнясення гэтых змен, перарэгістраваць штаты, фонды зарплаты і каштарысы адміністрацыйна-кіраўнічых выдаткаў.

РЭГІСТРАЦЫЯ І ПЕРАРЭГІСТРАЦЫЯ ПРАВОДЗЯЦЦА ДЛЯ НАРКАМАТАЎ І ЦЭНТРАЛЬНЫХ УСТАНОЎ У НКФ БССР ШТОДЗЕННА З 10 ДА 15 ГАДЗІН, А ДЛЯ АСТАТНІХ УСТАНОЎ, ПРАДПРЫЕМСТВАЎ І АРГАНІЗАЦЫЙ — У МЕНСКІМ ГОРФІНАДДЗЕЛЕ ПА НЯЧОТНЫХ ЧЫСЛАХ З 10 ДА 15 ГАДЗІН.

НАРКАМФІН БССР.
МЕНГАРФА.

На падставе пастановы прэзідыума Цэнтрасаюза СССР ад 17 верасня 1936 г. і пастановы прэзідыума Белкаапсаюза ад 25 студзеня 1937 г.

Беларускае аб'яднанне культтавараў «БАКТ»

СПЫНІЛА СВАЮ ДЗЕЙНАСЦЬ з 1 сакавіка 1937 года.

Замест ліквідуемага аб'яднання арганізавана

Беларуская рэспубліканская база культтавараў Белкаапсаюза

І ПАДБАЗЫ КУЛЬТТАВАРАЎ у гг. ОРШЫ і ГОМЕЛІ,

якім перадаюцца заклю чаныя БАКТ'ам дагаворы на 1937 год для выканання па прыналежнасці.

Усе прэтэнзіі к БАКТ'у павінны быць прад'яўлены ліквідкому да 23 красавіка 1937 г.

па адрасу: г. Менск, Савецкая, 43/13.

Пасля ўказанага тэрміну ніякія прэтэнзіі прымацца не будуць.

ЛІКВІДКОМ.

Магілеўскім дашкольным тэхнікумам

ПРАЦЯГВАЕЦЦА НАБОР

НА ЗАВОЧНЫ СЕКТАР тэхнікума.

НА ЗАВОЧНЫ СЕКТАР прымаюцца работнікі дзіцячых садоў, дамоў і ясляў, якія не маюць спецыяльнай дашкольнай адукацыі і наогул грамадзяне, якія жадаюць мець адукацыю ў аб'ёме дашкольнага тэхнікума.

Для паступлення на завочны сектар трэба падаць наступныя дакументы: заяву, аўтабіяграфію, дакумент аб адукацыі (за 7 класаў сярэдняй школы або НСШ), аб узросце і 2 фотакарткі і марак на 40 кап.

Іспыты праводзяцца па наступных дысцыплінах: беларускай і рускай мове і грамадазнаўству.

Паступаючыя дасылаюць дакументы ў тэхнікум па наступнаму адрасу: Магілеў, Комсамольская, № 28.

Набор будзе праведзен да 1 ліпеня 1937 года.

ДЫРЭКЦЫЯ.

РАДЫЁПЕРАДАЧЫ НА 15 КРАСАВІКА:

8.30 — «Апошнія паведамленні». 16— канцэрт. 17 — перадача для дзяцей. 20.15 — літаратурная перадача. 20.35 — таджыкскія народныя песні. 21 — перадача на яўрэйскай мове «Эрнст Тэльман». 22 — мастацкая самадзейнасць. 23 — «Апошнія паведамленні». 23.15 — «Апошнія паведамленні» на польскай мове.

Пайшоў з дому хлопчык Барыс Пятровіч Коўзель, 13 год, валасы русыя, у шэрым зімовым паліто. Асоб, якія ведаюць аб яго месцазнаходжанні, просьба паведаміць па адрасу: Менск, Германаўская вул., дом № 8, кв. 1, Коўзелю Пятру.

У аддзел аб'яў званіце па тэл. 21-845

НА ПАДСТАВЕ ЗАГАДА ЎПАЎКАМЗАГА СНК СССР ПА БССР ЗА № 125 АД 5 КРАСАВІКА 1937 ГОДА

соўгас „Курасоўшчына" Белзаготпушніны

З 15 КРАСАВІКА 1937 г.

ЛІКВІДУЕЦЦА.

УСЕ ПРЭТЭНЗІІ ПРАД'ЯЎЛЯЦЬ ДА 25 КРАСАВІКА 1937 г.

ЛІКВІДКОМ.

Уп. Галоўлітбела № К—2662. Друкарня газеты «Звязда», Менск, Савецкая, 63. Б. К. С.